ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ' 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1938 ΑΡΙΘ 31—32

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Αριθ. { πρωτ. 2688 / Διεκ. 2065 } Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1928

Πρὸς τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἐπικειμένων καὶ πάλιν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εὔκαιρον κρίνομεν ἵνα ὑπομνήσωμεν εἰς τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς κληρικοὺς τῆς καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς τὸ καθῆκον αὐτῶν ὅπως τηρήσωσι τὴν προσήκουσαν στάσιν καὶ δὴ ὅπως ἀπόσχωσι πάσης οἱασδήποτε ἀναμείξεως εἰς αὐτάς.

Ὡς καὶ ἄλλοτε ἐξηγήσαμεν, ὁ κληρικός, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, δὲν δύναται ν' ἀνήκῃ εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πολιτικὴν μερίδα, διότι δὲν δικαιοῦται νὰ κάμνῃ διάκρισιν μεταξὺ τῶν πιστῶν, νὰ εἶναι ἡνωμένος μετὰ τῶν μὲν καὶ ν' ἀποκρούῃ τοὺς δέ. Δὲν δύναται ἐν τῷ ναῷ μὲν νὰ λέγῃ «εἰρήνη πᾶσι» καὶ νὰ εὔχηται ὑπὲρ τῆς εἰρήνης πάντων, ἐκτὸς δὲ τοῦ ναοῦ νὰ κομματίζηται καὶ νὰ συντελῇ εἰς τὴν διαίρεσιν τοῦ λαοῦ. Ὁ κληρικός, ὁ ἀνήκων εἰς πολιτικὸν κόμμα, καταπίπτει ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ ἀξιώματός του καὶ καταρρίπτει τὸ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸν οὔτε εἰς ἰδιαιτέρας συνομιλίας νὰ πολιτικολογῇ, νὰ ἐρίζῃ καὶ νὰ διαπληκτίζηται, οὔτε ἐκδηλώσεων πολιτικῶν νὰ συμμετέχῃ. Καθῆκόν του δὲ εἶναι οὐχὶ μόνον νὰ εὔχηται, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐργάζηται εἰλικρινῶς ὑπὲρ τῆς ὁμονοίας καὶ τῆς εἰρήνης τῶν πολιτῶν, ὑπὲρ τῆς κατευνάσεως τῶν πολιτικῶν παθῶν καὶ ἐν γένει νὰ παρίσταται ἐν μέσῳ αὐτῶν ὡς κήρυξ τῆς ἀγάπης καὶ ἄγγελος τῆς εἰρήνης. Ἄλλως τε, παρ' ἡμῖν ὁ κληρικός, διὰ νὰ ἵσταται ὑπεράνω πάσης πολιτικῆς ἀποχρώσεως, οὔτε ψηφίζει, οὔτε ἐκλέγεται.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, θεωροῦμεν τοῦτ' αὐτὸ ἔγκλημα πᾶσαν ἀνάμειξιν οἱουδήποτε κληρικοῦ εἰς τὰς πολιτικὰς διαμάχας, ἑπομένως θὰ τιμωρήσωμεν κατὰ τὸν μᾶλλον αὐστηρὸν τρόπον τοιαύτην ἀνάμειξιν μετὰ τὰς ἀνωτέρω συστάσεις καὶ ὑπομνήσεις ἡμῶν.

«Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν» (Ρωμ. ιε', 33).

Διάπυρος πρὸς Κύριον εὐχέτης
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Τῇ 12 Ἰουνίου τοῦ ἔτους τούτου ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ὡς νόμος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ὁ ὑπ' ἀριθ. 3615 γνωστὸς νόμος «περὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις τῆς Ἑλλάδος μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου». Διὰ τοῦ νόμου τούτου, ψηφισθέντος ὑπὸ της Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων μετὰ μελέτην ὑπὸ εἰδικῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπισταμένην τοῦ ἐπὶ τοσοῦτον χρονίσαντος ζητήματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν ταῖς Νέαις Χώραις ἱερῶν μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, αὗται ἐφεξῆς θὰ ἀναγνωρίζωσιν ὡς διοικητικὴν αὐτῶν Ἀρχὴν τὴν ἐν Ἀθήναις Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατὰ ἀνάθεσιν εἰς ταύτην τῆς διοικήσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου, οὗτινος, ἐν τούτοις, τηροῦνται τὰ ἐπ' αὐτῶν δικαιώματα, ἐξομοιούμενοι δ' οὕτω κατὰ πάντα πρὸς τοὺς μητροπολίτας τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, θὰ μετέχωσι τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησ. Ταμείου, θὰ δικάζωνται καθ' ὃν τρόπον καὶ οἱ ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ ἐκλέγωνται ἐπ' ἴσης ὡς καὶ οὗτοι «ἀπαγορευομένης τῆς ἀπὸ μητροπόλεως εἰς μητρόπολιν μεταθέσεως».

Ἡ ρύθμισις αὕτη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος τῶν Νέων Χωρῶν ἀποτελεῖ σπουδαιότατον γεγονὸς ἐν τῇ συγχρόνῳ ἐκκλησιαστικῇ ἡμῶν ἱστορίᾳ. Ἐκ τῶν τελευταίων πολιτικῶν περιπετειῶν, εἰς ἃς εὑρέθησαν ἐμπεπλεγμέναι καὶ ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία, προέκυψε, σὺν ἄλλοις, καὶ καθεστὼς ἐκκλησιαστικὸν τῆς Ἐκκλησίας Κων)πόλεως τοιοῦτο, ὥστε αἱ εἰς τὴν Ἐπικράτειαν τῆς Ἑλλάδος περιελθοῦσαι ἐπαρχίαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἔμενον διοικητικῶς μετέωροι μέχρι σήμερον καὶ ἔκθετοι εἰς πάσας ἐκείνας τὰς ἀνωμαλίας, αἵτινες συμπαρομαρτοῦσιν εἰς πᾶσαν ἀταξίαν καὶ ἀρρυθμίαν, εἰς ἃς μοιραίως ἄγει ἡ «ἀνομία»,

ἤτοι ἡ ἔλλειψις ἐννόμου καθεστῶτος. Ἡ ἀκαταστασία αὕτη πρώτους ἐλύπει αὐτοὺς τούτους τοὺς ἐπὶ τὴν διοίκησιν τῶν ἐν λόγῳ ἐπαρχιῶν τεταγμένους ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας Κων)πόλεως· τῆς δυσφορίας ὅμως ταύτης δὲν ἠδύνατο νὰ παραμένῃ ἀμέτοχος καὶ ἡ αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καὶ διὰ τὴν καθ' ὅλου μὲν ἀδελφικὴν συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ διὰ λόγους καθαρῶς διοικητικῆς τάξεως θίγοντας αὐτὸν τὸν ἐσωτερικὸν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ρυθμὸν καὶ δυσαρέστως ἀπηχοῦντας εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς ζωήν. Διὰ τούτους ἀκριβῶς τοὺς λόγους προσπάθεια ἑκάστοτε κατεβάλλετο ὅπως εὑρεθῇ τρόπος τις διεξόδου τῶν μητροπόλεων τῶν Νέων Χωρῶν ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκυβερνησίας πρὸς θεραπείαν τῶν ἐξ αὐτῆς προκυπτόντων δεινῶν. Τὸ ζήτημα ἐτέθη ὑπὸ τὴν ἐμπεριστατωμένην μελέτην εἰδικῶν Ἐπιτροπειῶν, ἀποτελουμένων ἐξ Ἱεραρχῶν διαπρεπῶν καὶ διακεκριμένων κανονολόγων, ὡς κυριώτεραι δὲ λύσεις τοῦ προβλήματος ἐλογίσθησαν ἢ ἡ ὑπαγωγὴ τῶν μητροπόλεων τούτων ὑπὸ ἰδίαν Ἱ. Σύνοδον μετ' ἰδίου Ἐκκλησ. Ταμείου ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἢ ἡ κατὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα διαίρεσις καὶ διοίκησις, ἤ, τέλος, ἡ διοικητικὴ αὐτῶν ἀφομοίωσις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸ ἑνιαῖον μὲν τῆς νομικῆς αὐτῶν ἐν τῇ ἑλληνικῇ Πολιτείᾳ ὑποστάσεως, δίχα μέντοι καὶ τῆς ὁλοκληρωτικῆς αὐτῶν χειραφετήσεως ἀπὸ τοῦ εἰς ὃ ὑπάγονται Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ ἱστορία τῶν προσπαθειῶν τῆς ρυθμίσεως τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος ὑπῆρξε μακρὰ καὶ ἐπίπονος, τὰ στάδια δ' αὐτῆς ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ ἐξέθηκεν ἤδη ἐν εἰδικῇ ἱστορικῇ μονογραφίᾳ οὐ πρὸ πολλοῦ ἐκδοθείσῃ ὁ Πανιερ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γεννάδιος. Ἀλλ' ἐκ τῶν προταθεισῶν λύσεων, ὧν ἑκάστη εἶχε τὰ «ὑπὲρ» καὶ τὰ «κατά», ἡ μᾶλλον σύμμορφος πρὸς τὰς νῦν περιστάσεις καὶ θεραπευτικὴ τῶν ἐκ τῆς ἀκυβερνησίας δεινῶν προεκρίθη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐκδοθέντος νόμου θεσπιζομένη, ἧς εἰσηγητὴς ἐγένετο ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν.

Τίνες ὑπῆρξαν οἱ λόγοι οἱ ἀγαγόντες εἰς τὴν εἰσήγησιν ταύτης τῆς διεξόδου, ἤδη ἀνεπτύχθη ἐν τῷ καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθέντι ὑπομνήματι αὐτοῦ, τῷ ζητηθέντι καὶ χρησιμοποιηθέντι ὑπὸ τῆς προμνημονευθείσης Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ λύσις, ὁσονδήποτε κἂν μὴ ἦνε ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὴν κανονικὴν ἀκρίβειαν, δὲν εἶνε, παρὰ τοῦτο, ὅλως μεμονωμένη, ἐφ' ὅσον δὲ ἔνθεν μὲν ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς οἰκονομίας τῶν περιστάσεων, ἔνθεν δ' οὐδ' ἑτέρας τῶν συμβαλλομένων Ἐκκλησιῶν τὰ κυριαρχικὰ δίκαια λυμαίνεται οὐσιαστικῶς, ὑπὸ πάντων ἐκρίθη ὡς ἡ μόνη δυναμένη νὰ γείνῃ ἀποδεκτή, καὶ δὴ ἐπὶ θετικῇ ἀμοιβαίᾳ ἐκκλησιαστικῇ ὠφελείᾳ.

Ἤδη ὁ νέος νόμος ἐτέθη εἰς ἐφαρμογήν, καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρόκειται νὰ συνεχίσῃ τὴν δρᾶσιν αὐτῆς ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς νέας αὐτῆς συγκροτήσεως. Νέος σταθμὸς μέγας σημειοῦται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν· μέγας ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ μεγαλείτερος, ὡς πεποίθαμεν, πρὸ πάντων διὰ τὸ μέλλον. Διότι ἐκ τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος, ἐν ᾧ θὰ συντονίζηται ἡ σύνεσις καὶ ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ φωνὴ καὶ ἡ δρᾶσις συμπάσης τῆς ἐν τῇ Ἑλληνικῇ Ἐπικρατείᾳ ἱεραρχίας, ἀσφαλῶς θὰ ἀναπηδήσῃ νέα ἐποχὴ ἐκκλησιαστικῆς δράσεως ὑπὲρ τοῦ χριστεπωνύμου τῆς κοινῆς πάντων ἡμῶν πατρίδος πληρώματος.

ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΝ

Τὴν θρησκείαν τοῦ λαοῦ τὴν πραγματικὴν καὶ ζωντανὴν πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν ὄχι μέσα εἰς τὰ θεολογικὰ βιβλία, τοὺς παπύρους καὶ τοὺς κώδικας, ἀλλ' εἰς τὰ σύγχρονα ἤθη καὶ ἔθιμα καὶ τὰς πολλαπλᾶς θρησκευτικὰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις. Μία τῶν ἐκδηλώσεων τούτων, αἱ ὁποῖαι μαρτυροῦσι τὸ βαθὺ θρησκευτικὸν αἴσθημα, ὑφ' οὗ ἐμφορεῖται κατὰ μέγα μέρος ὁ Ἑλληνικὸς λαός, εἶναι ἀναμφιβόλως ἡ μικτὴ ἐκ μυστικοπαθείας καὶ πίστεως εὐλάβεια πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Θεοτόκου.

Ὅταν κατὰ τὰ μυρίπνοα καὶ χλιαρὰ τοῦ Δεκαπενταυγούστου δειλινὰ σημαίνῃ ὁ κώδων τῆς Ἐκκλησίας, πλήθη πιστῶν μὲ ἰδιαιτέραν προθυμίαν, μὲ θρησκευτικὴν κατάνυξιν καὶ μὲ βαθεῖς ἴσως θρησκευτικοὺς στοχασμοὺς συρρέουσιν εἰς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς ναούς, εἰς τὰς ἐκκλησίας τῶν πόλεων, τῶν χωρίων καὶ τῶν ἐξοχῶν, πολλάκις εἰς ἀπομεμακρυσμένα καὶ μονήρη ναΐδρια (μὲ ἰδιαιτέραν μάλιστα προτίμησιν εἰς αὐτά), ὅπως εἰς τὴν ἡσυχίαν τῆς μονώσεως καὶ εἰς τὸ κάπως μυστικοπαθὲς ἡμίφως τοῦ δειλινοῦ ἐξωτερικεύσουν τὰ αἰσθήματα ἀγάπης, πίστεως καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ θεῖον τῆς Παναγίας πρόσωπον.

Καὶ δικαίως. Ἡ Παναγία ὑπῆρξε πάντοτε τὸ καταφύγιον τοῦ Ἔθνους ἡμῶν εἰς τὰς κρισίμους τῆς πολιτικῆς ἡμῶν ἱστορίας στιγμάς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δυσχερείας καὶ τὰς δεινὰς περιστάσεις τῶν ἀτόμων καὶ τοῦ λαοῦ. Ἀλλὰ καὶ δι' ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος ἡ Θεοτόκος ὑπῆρξεν ἡ μεσίτρια μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, αὐτὴ συνῆψε τοῖς οὐρανίοις τὴν διαφθαρεῖσαν ἕνεκα τῆς ἁμαρτίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπωσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, γεννήσασα τὸν Ζωοδότην καὶ Λυτρωτὴν ἡμῶν.

Ἡ Παναγία Παρθένος ἀποτελεῖ ἐν ταὐτῷ τὸ ἰδανικώτερον πρότυπον τῆς ἠθικῆς τελειότητος, ἰδίως ἐν τῷ γυναικείῳ κόσμῳ. Αὐτὴ στηρίζει εἰς τοὺς σκληροὺς τῆς παρθενίας ἀγῶνας, οἰκοδομεῖ εἰς ἀρετήν, ἐνισχύει εἰς τὴν προσπάθειαν τῶν ἀδυνάτων ἀνθρώπων, ὅπως ὑψωθῶσιν εἰς ἰδανικὸν καὶ ἀνώτερον πνευματικὸν κόσμον. Ἀλλὰ καὶ ὅταν, λόγῳ τῆς ἀτελείας καὶ ἀσθε-

νείας ἡμῶν, ἐμπέσωμεν εἰς τὴν παγίδα τοῦ πονηροῦ καὶ ὡς ὁ ναυαγοὶ τὸν καταποντισμὸν ἡμῶν ἐπικείμενον διαβλέπωμεν, οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν ὡς ἐξ ἐνστίκτου στρέφονται προς τὴν φιλάνθρωπον τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ Μητέρα καὶ ἐξ αὐτῆς ἀναμένομεν ἀρωγὴν καὶ συνδρομὴν.

Ἂν εἰς πάντα χριστιανόν, πολλῷ μᾶλλον εἰς τοὺς πενθοῦντας καὶ τοὺς τεθλιμμένους ἡ Θεομήτωρ ἀποτελεῖ τὸ παράδειγμα τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐγκαρτερήσεως καὶ τὴν πηγὴν τῆς παραμυθίας. Οὐδεμιᾶς ἄλλης μητρὸς ἡ καρδία ἐσπαράχθη περισσότερον, ὅσον ἡ τῆς Παναγίας, θεωρούσης τὸν Υἱὸν Αὐτῆς, τὸ γλυκύτατον Αὐτῆς τέκνον, ἐν μέσῳ δύο φοβερῶν ληστῶν ἐπὶ ξύλου κρεμάμενον καὶ δεινῶς βασανιζόμενον. Ἀλλ' ὁ μητρικὸς αὐτῆς πόνος ὑπεχώρει καὶ ἐμετριάζετο ἐκ τῆς συναισθήσεως ὅτι ἐτελεῖτο τὴν ὥραν ἐκείνην ἡ μεγαλειώδης θυσία τοῦ Θεανθρώπου πρὸς ἐξιλασμὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Καὶ συντετριμμένη μέν, πλὴν οὐχὶ καὶ ἀπηλπισμένη, ἀπέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἐπιστηθίου μαθητοῦ τοῦ Υἱοῦ Αὐτῆς, τοῦ Ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου, ἀναμένουσα ἐν διηνεκεῖ προσευχῇ τὸ τέλος τῆς ἐπιγείου Αὐτῆς ζωῆς καὶ τὴν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πλησίον τοῦ Υἱοῦ Αὐτῆς καὶ Θεοῦ ἄνοδον. Οἱ Ἀπόστολοι περιβάλλουσι μετ' ἰδιαιτέρας συγκινήσεως τὸ σεπτὸν σκῆνος τῆς Μητρὸς τοῦ ἠγαπημένου Διδασκάλου καὶ γίνονται μάρτυρες τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς αὐτῆς μεταστάσεως.

Ἔκτοτε ἡ Μήτηρ τοῦ Θεοῦ, περιβαλλομένη ὑπὸ τῶν ἀναριθμήτων ἀγγελικῶν δυνάμεων, μεσιτεύει παρὰ τῷ Υἱῷ Αὐτῆς ὑπὲρ παντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τὸ ὁποῖον ἐν Αὐτῇ εὗρε τὴν ἀπολύτρωσιν ἀπὸ τῆς κατάρας τοῦ πρωτοπλάστου. Ἐν τῇ συναισθήσει ταύτῃ καταφεύγουσιν οἱ πιστοὶ πρὸς Αὐτὴν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, πλήρεις συναισθημάτων εὐγνωμοσύνης καὶ εὐλαβείας, ἵνα ζητήσωσι τὴν χάριν Αὐτῆς, τὴν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς ἀσθενείας θεραπεύουσαν.

Ὁ πλήρης οὐρανίας ποιήσεως παρακλητικὸς κανὼν ἀναβιβάζει ἡμᾶς εἰς ὑπεργείους σφαίρας, συγκινεῖ καὶ οἰκοδομεῖ ἡμᾶς. Ὁ λαὸς δὲν ἐννοεῖ βεβαίως πολλὰ ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὰ ἐλλείποντα εἰς τὴν σφαῖραν τῆς γνώσεως ἀναπληροῦσιν ἄλλαι δυνάμεις, ἡ θερμὴ πίστις καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις. Εἰς τὰ πρόσωπα τῶν πιστῶν εἶναι ἐζωγραφισμένη εἰς τὰς ἱερὰς στιγμὰς τῆς ἀκολουθίας, ἀλλὰ καὶ μετὰ ταῦτα, ἡ ἁγιαστικὴ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Χριστιανισμός, δὲν θὰ λείψῃ ἡ βαθυτάτη εὐλάβεια πρὸς τὴν βασίλισσαν τῶν Οὐρανῶν. Αὐτὴ θὰ εἶναι πάντοτε ἡ γλυκεῖα Μεσίτρια μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, τὸ καταφύγιον τῶν δεινοπαθούντων, ἡ παρηγορία τῶν πενθούντων, τὸ πρότυπον τῆς ἠθικῆς τελειότητος καὶ καθαρότητος. Πρὸς αὐτὴν θ' ἀνατείνῃ εἰς τοὺς αἰῶνας ἱκέτιδας χεῖρας ἡ στρατευομένη ἐπὶ γῆς Ἐκκλησία.

Μόναχον ΔΗΜ. ΜΩΡΑΊΤΗΣ

Ο ΘΗΡΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐπικήδειος λόγος τοῦ Μ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν

> **Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης, Γράψον: Μακάριοι οἱ νεκροί, οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. Ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».** (Ἀποκάλ. 14 13).

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ἤκουσε φωνῆς ἐξ οὐρανοῦ, ἐντελλομένης αὐτῷ, ἵνα γράψῃ ὅτι εἶναι μακάριοι οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες νεκροί, εἴτε ὡς μάρτυρες τῆς πίστεως, εἴτε ὡς ἐν ὑπομονῇ διανύσαντες τὸν εὐσεβῆ αὐτῶν βίον ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπιβεβαιοῖ δὲ τὸν μακαρισμὸν τοῦτον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, λέγον ὅτι: ἀποθνήσκουσιν οἱ μάρτυρες καὶ οἱ εὐσεβεῖς ἵν' ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

Τὰς ρήσεις ταύτας τῆς Ἀποκαλύψεως ὑπομιμνήσκει εἰς ἡμᾶς πάντας ὁ προκείμενος νεκρός. Ὁ θάνατός του, θάνατος γέροντος, προὐξένησε σχεδὸν ἔκπληξιν, διότι ἦτο οὗτος τόσον ἀκμαῖος σωματικῶς μέχρι τῆς πρωΐας τῆς χθές, μέχρι πρὸ ὀλίγων ἔτι στιγμῶν τῆς τελευτῆς του, ὥστε ἐνέπνεεν εἰς πάντας μονονουχὶ τὴν ἰδέαν τῆς ὑπερνικήσεως τοῦ θανάτου. Ἐφαίνετο αἰωνόβιος ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Θήρας Ἀγαθάγγελος Γεωργιάδης.

Γεννηθεὶς τῷ 1850 ἐν τῷ χωρίῳ Λαπαναγοὶ τῆς Ἐπαρχίας Καλαβρύτων, λίαν ἐνωρὶς εἰσήχθη εἰς τὴν Μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν διά τινος θείου του Θεοφίλου, μοναχοῦ τῆς Μονῆς ταύτης, ἐν αὐτῇ δὲ καὶ ἐξεπαιδεύθη. Διότι ἐλειτούργει ἐν αὐτῇ πλῆρες Σχολαρχεῖον, εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι ἡ Μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν διὰ τῆς Σχολῆς της ἐκείνης ὑπῆρξε φυτώριον πνευματικόν, ἐξ οὗ ἐξῆλθε μακρὰ σειρὰ δοκίμων κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅπερ ἀπεδείκνυε πόσον ὑψηλὴ καὶ ὠφέλιμος δύναται νὰ εἶναι ἡ ἀποστολὴ τῶν Μοναστηρίων καὶ σήμερον ἔτι. Χάρις εἰς τὰ Μοναστήρια σχεδὸν πάντες οἱ Ἱεράρχαι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πλῆθος ἄλλων κληρικῶν, διὰ νὰ μὴ εἴπω καὶ λαϊκῶν, ἐμορφώθησαν. Τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, στερουμένης τῶν μέσων τῆς μορφώσεως τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, ἀνεπλήρουν καὶ ἀναπληροῦσιν αἱ Ἱεραὶ Μοναί. Σήμερον ἔτι μέγα μέρος τῶν φοιτητῶν τῆς Θεολογίας ὀφείλουσιν εἰς τὰς Μονὰς τὰ μέσα τῶν σπουδῶν των. Τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ λανθάνουσαν μέν, ἀλλὰ σπουδαιοτάτην τῶν Μονῶν δρᾶσιν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ ἀείμνηστος Ἀγαθάγγελος, ὡς τρόφιμος τῆς Μονῆς Ταξιαρχῶν, μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου τῆς Μονῆς μετέβη τῷ 1874 εἰς

Ναύπλιον, ὡς ἔπραττον σχεδὸν πάντες οἱ μορφούμενοι Ταξιαρχῖται, καὶ ἐκεῖ διήκουσε τὰ γυμνασιακὰ μαθήματα. Ἀποφοιτήσας δὲ τοῦ Γυμνασίου ἐν ἔτει 1878 ἦλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μονῆς διήκουσε τὰ μαθήματα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, λαβὼν τὸ πτυχίον αὐτοῦ ἐν ἔτει 1882. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἦτο τότε ὁ Προκόπιος α΄. Γεωργιάδης, ὅστις μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν του ἐκ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προσέλαβε τὸν Ἀγαθάγγελον ὡς Διάκονον καὶ Γραμματέα.

Δὲν εἶχε παρέλθει εἰσέτι ἐντελῶς ὁ ἐκ τῶν Σιμωνιακῶν τρομερὸς σάλος, ὁ συνταράξας καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν κοινωνίαν· ἀλλ' ἀκριβῶς κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, καθ' ὃ ὁ Ἀγαθάγγελος προσελήφθη εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐμεγαλύνθη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διότι διὰ πράξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἡνώθησαν μετ' αὐτῆς αἱ Ἐπισκοπαὶ Θεσσαλίας καὶ Ἄρτης, ἐθεώρησε δὲ πρόσφορον τὴν εὐκαιρίαν ἡ Ἐκκλησία νὰ ζητήσῃ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν διεπόντων αὐτὴν νόμων Σ΄. καὶ ΣΑ΄. Ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο. Ἀντιθέτως ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς τοῦ 1882 προέτεινε χάριν οἰκονομίας τὴν κατάργησιν τῶν Καθηγητῶν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς Γυμνασίοις καὶ τῶν Ἱεροκηρύκων Πράγματι δέ, παρὰ τὴν ἐξεγερθεῖσαν τῆς κοινῆς γνώμης γενικὴν κατακραυγήν, ἡ κατάργησις τῶν Καθηγητῶν ἐγένετο. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Ὑπουργὸς Κ. Λομβάρδος εἰσηγήθη εἰς τὴν Βουλήν, κατὰ πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, νομοσχέδιον περὶ προσόντων καὶ ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων, διότι ἐξηκολούθουν καὶ ἕνεκα τῶν Σιμωνιακῶν ἀσεβεῖς ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατ' αὐτῆς ἔτι τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, πολλάκις δὲ ὁ λαὸς ἔκαυσεν ἐφημερίδας, ὑβριζούσας· ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἀφῆκεν ἔκθετον καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ ἁπλοῦν νομοσχέδιον τοῦ Λομβάρδου. Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1883 ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, παρόντος καὶ τοῦ νέου Ὑπουργοῦ Δημ. Βουλπιώτου ἔλεγεν ὁ Πρόεδρος αὐτῆς «ὑπάρχουν ἄνθρωποι, καὶ πολιτευόμενοι μάλιστα, οἵτινες δοξάζουσιν ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ταπεινή, ὅπως μὴ οἱ λειτουργοὶ αὐτῆς, ἀναπτυσσόμενοι, ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τὰ συμφέροντα τῆς Πολιτείας». Ἀποκρούων τὴν πλάνην ταύτην καὶ τὴν δεινὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας περιγράφων ὁ Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπέλεγεν «ἐπέστη πλέον ὁ καιρός, ἀναβολὴ δὲν εἰσχωρεῖ πλέον, ὁ κώδων τῆς τελευταίας κρίσεως ἐσήμανεν, ἢ θὰ ὑπάρξωμεν, ἢ θὰ πέσωμεν ὁλοσχερῶς!» Εἰς τὴν γοερὰν ταύτην κραυγὴν ὁ Βουλπιώτης παρέσχε τὰς συνήθεις ὑποσχέσεις, χωρὶς οὐδὲν νὰ γίνῃ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις προσελήφθη εἰς τὴν διακονίαν αὐτῆς ὁ νεαρὸς τότε Διάκονος Ἀγαθάγγελος, ὅστις, μάρτυς γενόμενος τῶν ἐκτάκτων δυσχερειῶν ἐκείνων καὶ παρακολουθήσας τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς, πολλὰ εἶχε βραδύτερον νὰ διηγῆται περὶ προσώπων καὶ πραγμάτων. Ἐπὶ μίαν πενταετίαν διηκόνησε πιστῶς καὶ τιμίως, ἐν ἀφοσιώσει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τὸ καθῆκον, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ συμπληρώσῃ τὴν μόρφωσιν αὐτοῦ τῷ 1887 μετέβη εἰς Μόναχον καὶ φοιτήσας τακτικῶς εἰς τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς φιλοσοφίας, μετέβη δ' ἐκ Μονάχου εἰς Βερολῖνον καὶ Λειψίαν, ὅπου διέτριψεν ἐπί τινα χρόνον. Ἐπανακάμψας εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Προκοπίου ἐχρημάτισε Καθηγητὴς καὶ Σχολάρχης ἐν διαφόροις Σχολαῖς τῆς Πελοποννήσου, ἄχρις οὗ τῷ 1894, τῇ προτάσει τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Γερμανοῦ Καλλιγᾶ, μεγάλως ἐκτιμῶντος τὴν μάθησιν καὶ τὴν χρηστότητα τοῦ Ἀγαθαγγέλου, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διώρισε τοῦτον προϊστάμενον τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ τῆς ἐν Πετρουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Προκοπίου Κουκουλάρη, ἐκλεγέντος τότε καὶ χειροτονηθέντος Ἐπισκόπου Τρίκκης. Ἡ θέσις τοῦ Ἕλληνος Προϊσταμένου ἐν Πετρουπόλει ἦτο μεγάλη καὶ ἐπιφανής, διότι οὗτος ἀντεπροσώπευε ταὐτοχρόνως καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν θέσιν ταύτην ἐπαξίως κατέσχεν ὁ Ἀγαθάγγελος. Ἡμεῖς αὐτοὶ ὑπήρξαμεν μάρτυρες τοῦ ἀπείρου σεβασμοῦ, οὗτινος ἀπήλαυε, παρά τε τῶν Ρώσσων Ἱεραρχῶν παρ' αὐτοῦ τοῦ Τσάρου Νικολάου β΄. καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς. Εἰς πλείστας περιστάσεις ἐζητεῖτο ἡ γνώμη τοῦ Ἕλληνος ἀρχιμανδρίτου, πλεῖστα δὲ μέλη τῆς Ρωσσικῆς ἀριστοκρατικῆς τάξεως ἐξωμολογοῦντο τακτικῶς εἰς αὐτόν. Μεταξὺ τῶν ἐξαιρετικῶς τιμώντων καὶ σεβομένων αὐτὸν ἦτο καὶ ἡ εὐσεβὴς Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος Ὄλγα, τακτικῶς ἐπισκεπτομένη τὴν Πετρούπολιν. Προχθὲς ἀκόμη κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμῶν συνάντησιν ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης διηγεῖτο μετὰ ζωηρότητος τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, ἃς διῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ἣν σήμερον καλύπτει σκιὰ θανάτου καὶ ἣν μετέβαλεν εἰς φρικώδη ἐρείπια σατανικὴ ἀπόπειρα ἐφαρμογῆς ἀνατρεπτικῶν ἰδεῶν.

Λαμπρῶς ἀντιπροσωπεύσας τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν Ρωσσίᾳ ἐπὶ δέκα καὶ τρία περίπου ἔτη, ὁ Ἀγαθάγγελος, ἐξελέγη τῷ 1907 ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐχειροτονήθη Ἐπίσκοπος Θήρας, ἔκτοτε

δ' ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἕν ἔτος ἐποίμανεν ὁσίως καὶ θεαρέστως τὸ μικρὸν ποίμνιον αὐτοῦ. Βεβαίως ἡ ἐπισκοπικὴ δρᾶσις τοῦ ἀειμνήστου Ἱεράρχου δὲν ἐσημάνθη διὰ γεγονότων δυναμένων νὰ καταλίπωσιν ἀνεξίτηλα ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἴχνη διαβάσεως. Πιστὸς φύλαξ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου του κατὰ τῶν λύκων τῆς ξένης προπαγάνδας, ἠδυνήθη νὰ διασώσῃ αὐτό. Τοῦτο δὲ ὑπῆρξε μεγάλη ὑπηρεσία αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὁ ἴδιος προχθὲς περιγράφων εἰς ἡμᾶς τὴν δρᾶσίν του, ὡσεὶ προαισθανόμενος τὴν ἐπικειμένην τελευτήν του, ἔλεγεν ὅτι ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη κυβερνῶν τὴν Ἐπισκοπήν του οὐδέποτε παρετήρησε δυσαρέσκειάν τινα τοῦ ποιμνίου ἐναντίον του, μετὰ συνέσεως δὲ ῥυθμίζων τὸν βίον τῶν κληρικῶν, οὐδέποτε, κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἀρχιερατείας του, ἔφερεν ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὑπόδικον κληρικόν. Ἕκαστος ἐννοεῖ τί σημαίνουσι ταῦτα διὰ τὸν Ἱεράρχην καὶ ὁποίαν θετικὴν ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀποτελοῦσι. Ἠγαπᾶτο δὲ καὶ ἐτιμᾶτο οὐ μόνον παρὰ τοῦ ὀρθοδόξου ποιμνίου, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ ἑτεροδόξου τῆς Ἐπισκοπῆς Θήρας. Ἤρεμος πάντοτε καὶ ἡσύχιος, ἄμεμπτος κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, καὶ ἀνώτερος πάσης κατηγορίας, ὑπῆρξε διὰ τὸν εὐσεβῆ λαὸν τῆς Ἐπισκοπῆς «ζῶσα καὶ σιωπῶσα παραίνεσις», ἵνα μεταχειρισθῶμεν ἔκφρασιν τοῦ Ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἀθορύβως πάντοτε ἐργαζόμενος. Ἀπόδειξις δὲ τῆς ἀγάπης τοῦ λαοῦ πρὸς αὐτὸν εἶναι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἡ ὁμόθυμος ἀπαίτησις ὅπως ἀνακομισθῇ εἰς Θήραν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ὅπερ καὶ ὁ ἴδιος ἐπεθύμει, ἵνα ταφῇ παρὰ τὸν προκάτοχον αὐτοῦ Νικόδημον. Ἦτο καταφανὲς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ὅτι ἀπέλειπον αὐτὸν αἱ δυνάμεις καὶ ὅτι ὑστέρει ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἀρχιερατικῶν του καθηκόντων, οὐχ ἧττον μετὰ ζήλου προσεπάθει ν' ἀνταποκριθῇ εἰς αὐτά.

Καὶ ἤδη ὁ Μητροπολίτης Θήρας Ἀγαθάγγελος κατέρχεται πλήρης ἡμερῶν εἰς τὸν τάφον, ἐργασθεὶς ὅσον ἠδύνατο καὶ μείνας τῇ Ἐκκλησίᾳ πιστὸς ἄχρι θανάτου. Εὐχηθῶμεν ἵνα λάβῃ παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν στέφανον τῆς αἰωνίου ζωῆς. Εὐχηθῶμεν ἵνα καὶ ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου τούτου Ἱεράρχου ἐφαρμοσθῶσιν οἱ λόγοι, οὓς ἤκουσεν ἐξ Οὐρανοῦ καὶ οὓς ἔγραψεν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης : «Μακάριοι οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι, ναί, λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν».

ΑΙ ΘΛΙΨΕΙΣ ΚΑΙ Ο ΑΛΗΘΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, εἴπερ ποτέ, πολλαὶ πολλάκις ἐπέρχονται θλίψεις καὶ δυστυχίαι. Σεισμοὶ καὶ πλήμμυραι· ἀσθένειαι καὶ οἰκονομικαὶ δυσχέρειαι, ἀφορίαι καὶ ναυάγια καὶ πλεῖστα ἄλλα καταμαστίζουν τὰς νεωτέρας κοινωνίας. Ἡ θλῖψις εἶνε, ὡς εἰπεῖν, ὁ κλῆρος τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες στενάζουν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἀθλιότητος καὶ κακοδαιμονίας. Ἡ ζωὴ εἶνε πλήρης θλίψεων καὶ ὀδυνῶν. Πολλάκις καὶ ὁ αἰσιόδοξος ἀποβαίνει ἀπαισιόδοξος καὶ ἀναφωνεῖ, ὡς ὁ πολύτλας Ἰώβ. «Ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐγεννήθην ἐν αὐτῇ καὶ ἡ νὺξ ἐν ᾗ εἶπον : ἰδοὺ ἄρσεν. Διατί γὰρ ἐν κοιλίᾳ οὐκ ἐτελεύτησα, ἐκ γαστρὸς δὲ ἐξῆλθον καὶ οὐκ εὐθὺς ἀπωλόμην ;»

«Ἀπώλοιτο, λέγει ὁ Οἰδίπους, ἀπώλοιτο ἐκεῖνος ὅστις μὲ ἠλευθέρωσε τῶν δεσμῶν τῶν ποδῶν μου, μὲ ἀπέσπασε τοῦ θανάτου καὶ μὲ ἔσωσε· διότι τότε θὰ εἶχον ἀπολεσθῇ καὶ δὲν θὰ ἤμην αἰώνιον ἀντικείμενον ὀδύνης διὰ τοὺς φίλους καὶ δι' ἐμὲ αὐτόν. Ὦ Κιθαιρών, διατί μοὶ ἔδωκας ἄσυλον ; Διατί τοὐλάχιστον δὲν μοὶ ἔδωκας διὰ μιᾶς τὸν θάνατον;»

Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ ἀγαθὰ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπολαύει αὐτῶν· ἀλλὰ τ' ἀγαθὰ εἶνε ὀλίγα, τὰ δὲ δυστυχήματα πολλά, ἀναρίθμητα. Ἔπειτα ἡ ζωὴ εἶνε βραχεῖα καὶ τ' ἀγαθὰ δὲν εἶνε μόνιμα καὶ διαρκῆ. Εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας καὶ ἐν μέσῳ τῶν φαιδρῶν ὀνείρων κόπτεται τὸ νῆμα τῆς ζωῆς· ἀπέρχεται ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐγκαταλείπει τὰ πάντα. Ἄξια σημειώσεως ὅσα, τοῦ Ξέρξου οἰκτείροντος τὴν βραχύτητα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ ὅτι μετὰ ἑκατὸν ἔτη θὰ ὑπάρξῃ οὐδεὶς ἐκ τῆς ἀπείρου του στρατιᾶς, ἀπαντᾷ ὁ Ἀρτάβαρος (παρ. Ἡροδ. 1, 30—32). «Ἕτερα τούτων παρὰ τὴν ζωὴν πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. Ἐν γὰρ οὕτω βραχεῖ χρόνῳ οὐδεὶς οὕτω ἄνθρωπος, ἐὰν εὐδαίμων πέφυκεν, οὔτε τούτων οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλάκις καὶ οὐχὶ ἅπαξ τεθνάναι βούλεται μᾶλλον ἢ ζώειν. Αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι καὶ αἱ νόσοι συνταράσσουσαι καὶ βραχὺν πάντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιοῦσι τὸν βίον. Οὕτω ὁ θάνατος μοχθηρῆς ἐούσης τῆς ζωῆς καταφυγὴ αἱρετωτάτη τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν».

Λαμπρῶς δὲ ὁ ἔξοχος ζωγράφος Πουσσὲν (ις' αἰῶνος) ἔν τινι τῶν ἔργων του «*Οἱ Ποιμένες τῆς Ἀρκαδίας*» θέλων νὰ παραστήσῃ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ματαιότητα τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, παρίστησι συνηγμένους πέριξ ἑνὸς τάφου τὴν νεότητα, τὸ κάλλος καὶ τὸν ἔρωτα, ὅπως ἡ ψυχή, γοητευθεῖσα τὸ

πρῶτον ὑπὸ τῶν μαγευτικῶν τούτων ἀγαθῶν, συγκινηθῇ περισσότερον ἐκ τῶν κακῶν τὰ ὁποῖα περιμένουν τ' ἀγαθὰ ἐκεῖνα καὶ τῆς ἀναποδράστου τύχης, ἑτοίμου οὔσης νὰ τὰ ἐξαφανίσῃ.

Εἰς τὰ δεινὰ καὶ τὰς ὀδύνας τῆς ζωῆς πῶς θὰ δυνηθῇ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ ἀντοχήν; Διὰ τίνος μέσου θὰ διαπλέῃ τὴν τρικυμιώδη θάλασσαν τῆς ζωῆς; Διὰ τῆς Ἐπιστήμης; Ἀλλ' ἡ Ἐπιστήμη καὶ αἱ γνώσεις οὐχ ἅπαξ συνοδεύονται ὑπὸ ὀδύνης. «Ὁ προστιθεὶς γνῶσιν, προσθήσει ἄλγημα» (Ἐκκλ. 1, 18) λέγει ὁ σοφὸς Σολομών. Ὁ ἄνθρωπος ὅσον περισσότερα γνωρίζει, τόσον περισσότερον λυπεῖται διότι δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ τὰ πάντα. «Εἰς ὅλα ἐνεβάθυνα, λέγει ὁ Γκαῖτε εἰς τὸν Φάουστ, μετ' ἐπιπόνου ζήλου, καὶ ἤδη ἰδοὺ ἐγὼ παράφρων, τόσον σοφός, ὅσον καὶ πρότερον . . . ἰδοὺ ἐκεῖνο δι' ὃ ἡ καρδία μου τήκεται». Ὅσῳ περισσότερον εἰσδύει τις εἰς τὰ σκότη τῶν πραγμάτων, τόσον τὰ σκότη αὐξάνουν.

Ἄλλως τε εἰς τὰς φοβερὰς νόσους ἢ θανάτους προσφιλῶν ἢ ἄλλα ἀτυχήματα τί δύναται νὰ πράξῃ ἡ Ἐπιστήμη, καὶ δὴ ἡ μὴ ἀναγνωρίζουσα Θεὸν καὶ Θείαν Πρόνοιαν; «Η ζωὴ ἄνευ Θεοῦ εἶνε τὸ μέγιστον τῶν μυστηρίων καὶ ἐν ταυτῷ τὸ ἀλγεινότερον», λέγει τις τῶν νεωτέρων φιλοσόφων. Εἰς τὴν ζωὴν ἄνευ Θεοῦ μόνον δύο ἐκβάσεις παρατηρεῖ: ἢ τὴν αὐτοκτονίαν, ἢ τὴν ἀκολασίαν.

Ποῖον λοιπὸν εἶνε τὸ μέσον τῆς ἀντοχῆς καὶ ὑπομονῆς εἰς τὰς θλίψεις καὶ ὀδύνας τῆς ζωῆς; Μόνον ἡ θερμὴ καὶ ζῶσα πίστις εἰς τὸν Θεόν, ὅστις διευθύνει τὰ πάντα. Αὐτὴ παρηγορεῖ, παραμυθεῖ, ἐνισχύει καὶ παραπέμπει διὰ τῆς ἐλπίδος εἰς τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ ἀνάπαυσιν. «Ἡ ἐλπὶς αὐτῶν ἀθανασίας πλήρης» (Σοφ. Σολ. γ', 4). Ἡ πίστις καθιστᾷ τὸν χριστιανὸν ἀνδρεῖον καὶ ἥσυχον καὶ ἐν ᾧ «φεύγει ἀσεβὴς μηδενὸς διώκοντος, δίκαιος ὥσπερ λέων πέποιθε» (Παροιμ. κη', 1). Ἀληθῶς ὁ πιστὸς παρακαλεῖ θερμῶς τὸν Κύριον νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸν τῶν ἀτυχημάτων καὶ θλίψεων, ὡς καὶ ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· πλὴν καὶ ἀπ' αὐτῶν ὠφελεῖται ἠθικῶς, ὡς καὶ ἀπὸ τῶν ἀκανθῶν ἡ μέλισσα.

Ὡς ὁ γενναῖος στρατιώτης δείκνυται εἰς τὰς μάχας καὶ ὁ ἱκανὸς πλοίαρχος εἰς τὰς τρικυμίας, οὕτω καὶ ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς ἀναφαίνεται εἰς τὰς παντοίας θλίψεις τῆς πολυταράχου ζωῆς. Αἱ δυστυχίαι εἶνε πολλάκις εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Ἡ θλῖψις εἶνε ἡ θεία ῥάβδος ἡ ἐξάγουσα ἐκ τῆς ἀγόνου καὶ γυμνῆς πέτρας τὰ διαυγῆ καὶ δροσερὰ ὕδατα, δι' ὧν ποτίζονται αἱ γενεαὶ τῶν ἀνθρώπων. Αὐτὴ τιμωρεῖ καὶ ἀνεγείρει· μεταβάλλει τὸν ἄνδρα εἰς ἥρωα καὶ τὸν ἥρωα εἰς ἅγιον.

Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἔδωκε σημασίαν εἰς τὴν ὀδύνην, προσενεγκοῦσα τὸν Θεάνθρωπον ὀδυνώμενον καὶ ἀποθνήσκοντα ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Διὰ τοῦ Σταυροῦ ἀνῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς οὐρανούς· διὰ τῆς ὀδύνης ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐπανέρχεται εἰς τὴν θείαν ζωήν.

Αἱ θλίψεις καὶ ὀδῦναι διδάσκουν μεγαλοφώνως ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶνε ἡ ἡδονή· εἶνε ἡ μόρφωσις καὶ ἡ ἀνακαίνισις· ἡ τελειοποίησις τῆς ψυχῆς πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀληθοῦς χαρᾶς. Αἱ θλίψεις ἀναπτύσσουν τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν ἀγάπην. Πρέπει νὰ κλαύσῃ τις διὰ τὰ ἴδια δυστυχήματα διὰ νὰ ἐννοήσῃ τοὺς θρήνους τῶν ἄλλων. Ἡ λύπη καταπραΰνει τὴν καρδίαν, τὴν μαλακύνει, διδάσκει τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὴν ἀγάπην· καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ταπεινὸν καὶ εὐεργετικὸν πρὸς τοὺς ἄλλους. Ὀρθῶς ὁ Ψαλμῳδὸς λέγει «Κύριε, ἐν θλίψει ἐπλάτυνάς με» (ψαλμ. δ', 1), διότι διὰ τῶν θλίψεων ἐξαγνίζεται, ἀνυψοῦται, τελειοῦται ὁ ἄνθρωπος. Εἰς τὰς θλίψεις προσεύχεται καὶ θερμότερον. Ἐν τῇ προσευχῇ εὑρίσκει ἀνακούφισιν καὶ ἀνάπαυσιν· εὑρίσκει δύναμιν καὶ θάρρος καὶ πολεμεῖ νικηφόρως κατὰ τῶν παντοίων δυστυχημάτων. «Ἀναπαύσομαι ἐν ἡμέρᾳ θλίψεως» (Ἀββακ. γ', 15). Ὁ Ἰ. Χρυσόστομος λέγει ὀρθῶς: «Μὴ τοίνυν ἀλύωμεν ἐπὶ τοῖς παροῦσι δεινοῖς· ἐὰν γὰρ ἁμαρτίας ἔχῃς, ἀφανίζονται καὶ κατακαίονται ῥαδίως ὑπὸ τῆς θλίψεως, ἂν δὲ ἀρετὴν ἔχῃς, λαμπρύνῃ καὶ φαιδρύνῃ ὑπ' αὐτῆς» (εἰς Λύδριον Δ').

Ὡς δὲ μετὰ τρικυμίαν ἔρχεται ἡ γαλήνη καὶ μετὰ τὰς θυέλλας ἡ ἡσυχία, οὕτω καὶ μετὰ τὰς θλίψεις καὶ ὀδύνας ἡ ἀνάπαυσις. Οἱ πειρασμοὶ δὲν εἶνε «ὑπὲρ δύναμιν». Ὁ δὲ Θεὸς ἐνισχύει νὰ ὑπομένωμεν αὐτούς. Ὡς ὁ πολύτλας Ἰώβ, μετὰ τοὺς πειρασμοὺς καὶ δοκιμασίας, ἔλαβε πλείονα παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὕτω καὶ πᾶς χριστιανός, μετὰ τὰς δοκιμασίας καὶ τὴν ὑπομονήν, λαμβάνει ἀγαθὰ καὶ δὴ καὶ μάλιστα τὴν αἰώνιον ἀμοιβήν, τὴν αἰώνιον δόξαν καὶ χαρὰν καὶ ἀνάπαυσιν, διότι «τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθὸν» (Ρωμ. η', 28). Ὁ Θεὸς εἶνε ἀγάπη καὶ ἐργάζεται πρὸς τὸ αἰώνιον συμφέρον τοῦ χριστιανοῦ. (Πρβλ. Πλάτωνος Πολιτ. 10, 613 α' ἐξ. καὶ 2, 320 β'). Αἱ θλίψεις λοιπὸν καὶ ὀδῦναι εἶνε ὠφέλιμοι εἰς τοὺς ἀληθεῖς καὶ γνησίους χριστιανούς, οἵτινες χαίρουν μᾶλλον καὶ καυχῶνται δι' αὐτάς· διότι «ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει» (Ρωμ. ε', 3—5).

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΦΛΟΙΟΙ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΕΣ

Κυρία τις, ἧς ὁ πατὴρ καὶ ὁ πάππος ὑπῆρξαν μεγάλοι ἐθνικοὶ εὐεργέται μας, ἀλλ' ἥτις ἀνετράφη ἐνταῦθα, ἐρωτηθεῖσα ὑπ' ἐμοῦ, διατί δὲν ἐκκλησιάζεται εἰς τὸν ἐν ᾧ ἐβαπτίσθη ναόν, μοὶ ἀπήντησεν ὅτι δὲν δύναται νὰ προσευχηθῇ ἐν ναῷ, ἀπὸ τοῦ ὁποίου λείπει τὸ τόσῳ κατανυκτικὸν (κατ' αὐτὴν) ὄργανον. Μετ' ὀλίγον ἔμαθον, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ κυρία ἀπέκτησεν ἔπαυλιν μετ' ἀγγλ. ναοῦ, ὅπου παρέσυρε καὶ τὸν ἄνδρα μετὰ τῶν πέντε της τέκνων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀνήρ της ἦτο ὁ α' ἀδελφὸς ἄλλων τεσσάρων, ἐξηγγλίσθησαν καὶ αὐτοὶ ἀκολουθήσαντες τὴν ἀποστασίαν του· καὶ ἰδοὺ πέντε μεγάλαι καὶ ἰσχυραὶ οἰκογένειαι ὁριστικῶς χαθεῖσαι δι' ἡμᾶς.

Ταῦτα ἀνελογιζόμην καὶ ἐμελαγχόλουν, ὅτε ἐπληροφορήθην, ὅτι ἀπόπειρα εἰσαγωγῆς ὀργάνου ἐν Κερκύρᾳ ἐπέσυρε τὴν συνοδικὴν ἀπαγόρευσιν. Διὰ νὰ παρηγορήσω τὸν ζηλωτὴν καὶ ἀποστολικὸν Ἀρχιερέα της, τὸν ὁποῖον ἐκτιμῶ ὅσον ὀλίγους καὶ μεθ' οὗ διὰ φιλίας συνδέομαι, ἔγραψα ἰδιωτικὸν γράμμα συμπαθοῦν πρὸς τὸ κίνημά του. Τὸ γράμμα, χωρὶς νὰ τὸ προΐδω, ἐκυκλοφόρησεν ἐν τῷ τύπῳ, φθάσαν μέχρι τῶν ὀμμάτων τοῦ καλοῦ μου συμμαθητοῦ καὶ ἀγαθοῦ μου φίλου Σεβ. ἁγ. Γόρτυνος κ Πολυκάρπου τοῦ Συνοδινοῦ, ὅστις, ὡς ἦτο ἑπόμενον, μοὶ ψάλλει τὸν ἀναβαλλόμενον ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ τούτῳ Δελτίῳ.

Ἀπὸ μίαν ἔποψιν ἔχει δίκαιον. Μερικὰ ζητήματα εἶνε ἀκόμη πρόωρα πρὸς δημοσίαν συζήτησιν, ἂν καὶ θᾶττον ἢ βράδιον θὰ εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν· καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὰ ἐν τῇ πρὸς τὸν ἅγ. Κερκύρας ἐπιστολῇ ἐπιχειρήματά μου ἴσως κριθῶσιν εὐμενέστερον. Ἀλλ' ὁ Σεβ. ἅγ. Γόρτυνος γράφει μὲ τοιοῦτον ταλανιστικὸν τρόπον περὶ ἀηδῶν καὶ ἀνωφελῶν εἰσάξεων, καὶ πολὺ σοφωτέρων μου, καὶ ἐν Χριστῷ ταπεινώσεως, καὶ ἀγάπης πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους γνησίους ἀδελφούς μου κλπ. κλπ. σκοπίμως ὑπογραμμίζων τὰς λέξεις, ὥστε ὁ ἀναγνώστης νὰ μένῃ μὲ τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ὁ Καλλίνικο ἔγεινε νεωτεριστὴς καὶ ἀπεσκίρτησεν ἀπὸ τῆς Ὀρθοδοξίας !!

Τώρα. Ἀλάνθαστος ἐγὼ δὲν εἶμαι. Ἀποδέχομαι ὅτι πιθανὸν εἰς τὰς ψυχολογικάς μου ἐκείνας στιγμὰς νὰ ἔσφαλα διατυπώσας ἀνσφανδὸν τὰ συμπνίγοντά με αἰσθήματα· νὰ ἔσφαλα περὶ τὴν τακτικήν, ὄχι τὴν ἐπιχειρηματολογίαν. Εἰς ἓν ὅμως πρᾶγμα δὲν ὑποχωρῶ πρὸ τοῦ Σεβ. φίλου μου: τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν ἀγάπην μου. Εἶμαι Ὀρθόδοξος καὶ θὰ ἀποθάνω Ὀρθόδοξος. Ὀρθόδοξος ὅμως πλατυκέφαλος καὶ πεφωτισμένος. Ὁ ἅγ. Γόρτυνος, ὑπὸ μάλης πάντοτε φέρων τὸν πρὸ 100ετίας ὑπὸ ἄλλους ὅρους ζήσαντα Κ. Οἰκονόμον, φρονεῖ μαζί του, ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ διαβιώσῃ ἐν Εὐρώπῃ Ἕλλην κληρικὸς χωρὶς νὰ χάσῃ τὴν Ὀρθοδοξίαν του. Τοῦτο ὅμως εἶνε μία ἄδικος πρόληψις. Νὰ προσκολληθῶ εἰς τὰ πάτρια σφιγκτότερον μ' ἔκαμεν ἡ ἐν τῇ ξένῃ ζωή μου. Πρῶτον, διότι μοὶ παρέσχε βιβλιοθήκας καὶ ἄλλα μέσα, ὧν ἐν τῇ πατρίδι δὲν ἀπήλαυον, τοῦ νὰ γνωρίσω τοὺς θησαυροὺς τῶν πατέρων μας. Δεύτερον, διότι μοὶ ἔδειξε πῶς σέβονται τὰ ἡμέτερα οἱ ξένοι. Καὶ τρίτον, διότι μὲ ἀπήλλαξε πασιγνώστων θεαμάτων καὶ ἀκουσμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας κύκλων, οὐδὲν ἐνεχόντων —πολλοῦ γε καὶ δεῖ ! — τὸ οἰκοδομητικόν.

Ποῖαι εἶνε αἱ προσωπικαὶ ἰδέαι μου, διὰ τὰς ὁποίας ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ τοῦ Σεβ. φίλου μου; Τὰς ἐδήλωσα πλειστάκις καὶ ἀφότου συνεμαθητεύομεν. Ἐκεῖνος ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν καινοτομεῖ εἰς τοὺς τύπους. Ἐγὼ ὑποστηρίζω ὅτι ἡ Ἐκκλησία, προκειμένου περὶ τύπων, δὲν ἔπαυσε νὰ καινοτομῇ, διὰ τοῦτο δὲ συνέγραψα καὶ τὸν «Χρ. Ναόν» μου, διὰ νὰ δείξω ὅτι διαρκῶς οἱ τύποι ῥέουν καὶ δὲν πρέπει νὰ σκιαμαχῶμεν. Ἐκαινοτόμει ἡ Ἐκκλησία, ὅταν ἀπεδέχετο τὸν Βυζ. ρυθμόν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χάριν τοῦ κηρύγματος ἔκτιζε τὸν ἄμβωνα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν παρὰ τὴν ἁγ. Τράπεζαν προσέθετε τὴν Προσκομιδήν, ἄγνωστον εἰς τὰς ἀρχαίας Λειτουργίας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν μετὰ αἰῶνας καὶ αἰῶνας εἰσῆγε τὸ ἀντιμήνσιον, τὸ ζέον καὶ τὴν λαβίδα. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἀντὶ τοῦ κιγκλιδώματος ἀνύψου τὸ εἰκονοστάσιον πρὸ τῶν ἀδύτων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὰ σήμαντρα ἀντικαθίστα διὰ τῶν νεωτέρων κωδωνοστασίων. Ἐκαινοτόμει ὅταν, ἀφίνουσα τὰ χειρόγραφα λειτουργ. βιβλία ἐποιεῖτο χρῆσιν ἐντύπων. Ἐκαινοτόμει, ὅταν χθὲς ἀκόμη ἐστόλιζε τοὺς ἐπισκόπους της μὲ σάκκους καὶ μίτρας. Ἐκαινοτόμει, ὅταν τὴν ἀρχαίαν κουρὰν ἀντικατέστησε διὰ τοῦ κομᾶν. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐγκαταλιποῦσα τὸ σκιάδιον προσέλαβε τὸ καλυμμαύχιον. Ἐκαινοτόμει, ὅταν ἐπλούτιζε τὴν λατρείαν της διὰ νέων ὕμνων καὶ προσευχῶν, τινὲς τῶν ὁποίων μόλις τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐποιήθησαν, ὡς ἡ Ἀκολουθία τοῦ ἁγ. καὶ ὁμολογητοῦ Φωτίου ὑπὸ Τυπάλδου τοῦ Σταυρουπόλεως, ἢ ἡ τοῦ ἁγ. Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεύσκη, ἡ ἐν τοῖς Σωζομένοις τοῦ Οἰκονόμου, διὰ νὰ μὴ προσθέσω καὶ ἄλλας ἔτι νεωτέρας.

Καὶ ἐξακολουθεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ καινοτομῇ· καὶ θὰ καινοτομῇ ἐφ' ὅσον ζῇ. Οὕτως ἐπέτρεψε τὴν τετράφωνον, ὅπου οἱ ἐκκλησιαζόμενοι τὸ ἀπῄτησαν, ἂν καὶ ὑστεροῦσαν τῆς ὡραίας μας καὶ κατανυκτικωτάτης Βυζαντινῆς· δὲν κατεξανέστη κατὰ τῶν λαρυγγισμῶν καὶ λοιπῶν ἡδυφωνιῶν Νικολάου τοῦ πρωτοψάλτου Σμύρνης καὶ τῶν ὁμοίων του, ἂν καὶ—καθὼς ἔλεγεν ὁ ἀείμνηστος Διευθυντής μας Γρηγορᾶς—ἐκαπήλευσαν τὸ γνήσιον ἐκκλ ὕφος· ἐπηυλόγησε τὴν ἐν τοῖς ναοῖς εἰσαγωγὴν τοῦ ἠλεκτρικοῦ φωτός, ὡς προτιμοτέρου τῶν καπνιζουσῶν λαμπάδων· ἀφῆκε τοὺς ἱερεῖς της νὰ φοροῦν περιλαίμια, σκαρπίνια καὶ παντελόνια ἀντὶ τῶν παλαιῶν τοῦ πάππου μου τσαξιρίων· κάμνει πολλὰς οἰκονομίας περὶ τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, ὅπου ἄλλοτε τοὺς ἀφορισμούς της ἐπέσειε· κλείει τὰ ὄμματα εἰς τὴν περιστολὴν τῶν ὑπερβολικῶν νηστειῶν· προστρέχει εἰς τὴν συνδρομὴν τοῦ περιοδικοῦ τύπου καὶ τῶν κατηχητικῶν σχολείων προάγει ἐπισκοπὰς καὶ χωρεπισκοπὰς μάλιστα εἰς μητροπόλεις· συλλειτουργεῖ καὶ συμπροσεύχεται (ὢ τῆς τρομερᾶς καινοτομίας, καθ' ἧς ὁ Κ. Οἰκονόμος

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινά	Ἦχοι
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	5	Κυρ. Θ΄ Ματθ.	Κυρ. Θ΄	Θ΄	πλ. δ΄
	12	Κυρ. Ι΄ Ματθ.	» Ι΄	Ι΄	α΄
	19	Κυρ. ΙΑ΄ Ματθ.	» ΙΑ΄	ΙΑ΄	β΄
	26	Κυρ. ΙΒ΄ Ματθ.	» ΙΒ΄	Α΄	γ΄

θὰ ἐξήμει ὅλους τοὺς κεραυνοὺς τῆς εὐγλωττίας του!) μετ' Ἀγγλικανῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν Οὐψάλῃ τῆς Σουηδίας μετὰ . . . Λουθηρανῶν.

Ἡ μεταβολὴ τοῦ ἡμερολογίου, ἡ τόσον χρήσιμος καὶ ἐπιτακτική, τί ἄλλο εἶνε, ὡμῶς εἰπεῖν, παρὰ καινοτομία; Θ' ἀνετινάσσετο ἀπὸ τῆς ἕδρας του ὁ Σεβ. καὶ θὰ ἔσειε μετ' ἀποτροπιασμοῦ τὰς χεῖρας, ἐὰν πρὸ τοῦ πολέμου ἤκουέ τι παρόμοιον. Καὶ ὅμως σήμερον ὁ ἴδιος μὲ τὸν γλυκύν, χαριτωμένον καὶ εὔγλωττον κάλαμόν του ὑπεραμύνεται τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης μεταρρυθμίσεως, κατὰ τῆς ὁποίας μόνον οἱ μεσαιωνικοὶ κόρακες κρώζουσι. Καὶ οὕτω πρέπει νὰ συμβαίνῃ. Διότι καινοτομία περὶ τοὺς τύπους δὲν εἶνε σφαγιασμὸς οὐσίας καὶ προδοσία πίστεως, καθὼς φωνασκοῦν οἱ τὴν πνευματικήν των χαύνωσιν προσπαθοῦντες νὰ δικαιολογήσουν, ἀλλὰ προσαρμογὴ τῆς οὐσίας καὶ τῆς ἀκαταλύτου πίστεως πρὸς τὰς ἑκάστοτε δημιουργουμένας ἠθικὰς ἀνάγκας. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ φρόνιμοι ἐκκλ. Ταγοὶ δὲν προεξοφλοῦν, προκειμένου περὶ ζητημάτων τοιούτων, διὰ τελεσιδίκων ἀποφάσεων· ἀλλ' ἀφίνουν τὴν θύραν ἀνοικτήν, διότι δὲν γνωρίζουν τίνες θὰ εἶνε αὔριον αἱ περὶ τὴν ἐξωτερικὴν παράστασιν θρ. ἀπαιτήσεις.

Ὁ Σεβ. μου φίλος προσθέτει, ὅτι οὐδεὶς ἱεράρχης ἢ καὶ πατριάρχης δύναται νὰ καινοτομῇ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, ἀποφαινομένης δηλ. ἐν Τοπικῇ ἢ Οἰκουμ. Συνόδῳ. Φοβοῦμαι ὅτι ἡ διάγνωσίς του δὲν συμφωνεῖ πρὸς τὰ πράγματα. Ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία δὲν δημιουργεῖ καὶ δὲν εἰσηγεῖται τοὺς ἐξωτερικοὺς περὶ τὸ θρησκεύειν τρόπους. Παρακολουθεῖ ἁπλῶς τὴν ἐξελισσομένην ἐκκλ. ζωὴν καὶ ἀναλόγως πηδαλιουχεῖ διὰ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου. Συνετάραξε πρῶτον ἡ περὶ τοῦ Πάσχα ἔρις τὸ ἐκκλ. πλήρωμα, προηγήθη ἡ ἀτομικὴ συζήτησις καὶ προσπάθεια καὶ εἶτα ἡ ἐν Νικαίᾳ, ζυγοστατήσασα τὰ «ὑπὲρ» καὶ τὰ «κατά», κατέστρωσε τὸν ἑαυτῆς κανόνα. Συνηρπάγη ὁ λαὸς ἐκ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν ἁγίων ποιμένων, ἐπέμεινεν ἐπὶ μακρὸν θεωρῶν τὴν παρθενίαν ὡς ἡρωϊσμόν τινα ἀνώτερον, καὶ ὥρισεν ἡ νομοθετοῦσα Ἐκκλησία τὰ ἀνώτερα στάδια τῆς ἱερωσύνης εἰς τοὺς ἀγάμους. Διέσειον οἱ προτεστάνται διὰ τῶν ἱεραποστόλων των τὰς συνειδήσεις τοῦ λαοῦ μας, καὶ ἐγκύκλιος Συνοδικὴ τῷ 1836 διέτασσε νὰ παραδίδωνται καὶ αὐταὶ αἱ νεοελληνικαὶ Γραφαί των εἰς τὸ πῦρ. Μᾶς φέρονται φιλικῶς τμήματά τινα προτεσταντικὰ καὶ οἱ λειτουργοί των ὑψοῦσιν ἀτρομήτως τὴν φωνὴν κατὰ τῶν σφαγιαζομένων ἀδελφῶν μας,καὶ ἰδοὺ Μητροπολῖται καὶ Πατριάρχαι τῆς Ἀνατολῆς συμπροσευχόμενοι μετ' αὐτῶν. Ἀκόμη καὶ ἡ ἡμερολογιακή μας μεταρρύθμισις, ὡς βλέπει πᾶς τις, δὲν ἐξεπήδησε πάνοπλος διὰ μιᾶς οἰκουμεν. διατάξεως, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἀναγκῶν τῶν πιστῶν μας ἀπορρεύσασα, τμηματικῶς καὶ βαθμηδὸν βαίνει πρὸς τὴν τελειωτικὴν καὶ ἐκ τῶν ἄνω ἔγκρισίν της. Διότι ἡ ἄρχουσα Ἐκκλησία δὲν εἶνε ἡ γεννῶσα τὰ ζητήματα, ἀλλ' ἡ ρυθμίζουσα καὶ κανονίζουσα αὐτά, γεννώμενα ἀπὸ τῶν κοινωνιῶν.

Ἡ ποικιλία τῶν τύπων, μᾶς λέγει ὁ Σεβ., θὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς τὴν ἀναρχίαν καὶ τὸν Προτεσταντισμόν. Ὁμοιόμορφον τυπικὸν βεβαίως ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς τὴν αὐτὴν πίστιν ἀσκοῦντας. Πότε ὅμως τυπικὸν καὶ δόγμα ἐθεωρήθησαν ἰσοστάσια, καὶ πότε ἡ Ἐκκλησία δὲν ἠνέχθη τὴν ποικιλίαν τῶν τύπων, μητρικῶς ὑπὲρ τῶν τέκνων της συγκαταβαίνουσα; Δὲν εἶνε αὐτή, ἡ ὁποία πληθώραν ἄλλοτε εἶχε λειτουργιῶν; Δὲν εἶνε αὐτή, ὑπὸ τῆς ὁποίας τὴν στέγην ὁμοῦ συνεστεγάζοντο κατὰ τοὺς χρυσοῦς της αἰῶνας Μικρασιατική, Ἀφρικανική, Ἀλεξανδρινὴ καὶ Ἀντιοχειανὴ Σχολή; Δὲν εἶνε αὐτή, ἧς ὁ μέγας ἀπόστ. Παῦλος καὶ κατεπολέμησε τὴν περιτομὴν καὶ χρῆσιν ἔκαμε τῆς περιτομῆς κατὰ τὰς περιστάσεις; Ἂς ἀναγνώσῃ ὁ Σεβ. μου τὸ 22 κεφ τοῦ Ε βιβλ. τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας τοῦ Σωκράτους καὶ ἐκεῖ θὰ ἴδῃ ποία διαφορὰ ἠθῶν καὶ ἐθίμων συνέζη ἁρμονικῶς εἰς τὰς ἡμέρας του. «Οὐδεμία τῶν θρησκειῶν, λέγει, τὰ αὐτὰ ἤθη φυλάττει, κἂν τὴν αὐτὴν περὶ τούτων δόξαν ἀσπάζηται. Καὶ γὰρ οἱ τῆς αὐτῆς πίστεως ὄντες διαφωνοῦσι περὶ τὰ ἔθη **πρὸς ἑαυτούς**». Καὶ ἀρχίζει ἕνα μακρὸν κατάλογον διαφορῶν ὡς πρὸς τὰς νηστείας, τὴν τέλεσιν τῆς θ. Εὐχαριστίας, τὸν ἔγγαμον, καὶ ἄγαμον κλῆρον, τὰς βαπτίσεις, τὴν θέσιν τῶν θυσιαστηρίων, τὰς λυχναψίας, τὰ Σάββατα κλπ. κλπ.

Ἡ ποικιλία ἐν τῇ ἐκφάνσει δὲν εἶνε ἀταξία, ἀλλὰ σημεῖον σπαργώσης ἔνδοθεν ζωῆς πολυτρόπως ἐκδηλουμένης. Σιδηροῦς οἰκονόμειος χιτὼν φονεύει, δὲν προάγει τὸ ἐκκλ. σῶμα. Οἰκονομίαι τινὲς εἶνε ἀναπόφευκτοι, ἂν δὲν πρόκειται νὰ χάνωμεν τοὺς χριστιανούς μας. Ὡς ἐν τῇ φύσει, οὕτω καὶ ἐν τῇ θρησκείᾳ τὸ πανομοιότυπον εἶνε τῶν ἀδυνάτων ἀδύνατον. Ἠμπορεῖτε νὰ ἔχετε ἀπαράλλακτα νομίσματα, ἢ ποτήρια, ἢ καρφία, ἢ μαχαιροπείρουνα, προϊόντα τῆς ἀψύχου μηχανῆς, ὄχι ὅμως καὶ ἀπαραλλάκτως θρησκεύοντας λογικοὺς καὶ ἐλευθέρους ἀνθρώπους. Ἀρκεῖ νὰ δοξάζεται ὁ Κύριος, καὶ δὲν βλάπτει ἂν δοξασθῇ μὴ τύμπανα καὶ χορούς. Ὁ Σεβ βλέπει πρὸς τὰ ὀπίσω. Ἐγὼ βλέπω πρὸς τὰ ἐμπρός. Κατὰ τὴν ἐκείνου ἰδέαν τὸ ἅγ. Πνεῦμα ἕνα μόνον Δαβὶδ ἔπλασεν, ἕνα Ρωμανόν, ἕνα Χρυσόστομον. Ἐγὼ ἀπεκδέχομαι νέους Δαβὶδ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας, νέους Ρωμανοὺς καὶ νέους Χρυσοστόμους ὡς ἀπόδειξιν τοῦ ὅτι τὸ ἅγ. Πνεῦμα διαρκῶς ἐν αὐτῇ μένει καὶ τὴν ἐμπνέει. Καὶ ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἔχουν ἐστηλωμένα τὰ βλέμματα περιπαθῶς πρὸς τὴν Ἰουστινιάνειον ἁγίαν Σοφίαν, ἥτις θᾶττον ἢ βράδιον θὰ κρημνισθῇ, ἐγὼ εἶμαι πλέον ἢ βέβαιος ὅτι ὁ Θεὸς Ἰουστιανοὺς θὰ ἀνεγείρῃ καὶ ἄλλους, διὰ νὰ κτίσουν πρὸς τιμήν του ἱδρύματα καὶ τῆς ἁγ. Σοφίας ἐκπαγλότερα καὶ τιμιώτερα.

Ἐν τῷ ἐν Manchester ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ
14 Ἰουλίου 1928 ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

ΑΓΩΝΙΣΘΩΜΕΝ ΠΑΝΤΕΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΕΙΛΟΥΣΗΣ ΤΟ ΕΘΝΟΣ ΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ

Ὁ «Πάνταινος» τῆς Ἀλεξανδρείας ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 23 τῆς 5 Ἰουλίου 1928 δημοσιεύει ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπιγραφὴν τὸ ἑξῆς ἄρθρον, εἰς ἀπάντησιν ἐπικρίσεων προηγουμένου αὐτοῦ σημειώματος περὶ τῆς διὰ Κατηχητικῶν Σχολείων ἀναπληρώσεως τῆς ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοτικαῖς Σχολαῖς ἐλλειπῶς παρεχομένης εἰς τοὺς ἑλληνόπαιδας θρησκευτικῆς μορφώσεως.

Δύο εἶναι, θεμελιωδῶς εἰπεῖν, τὰ συστήματα τῆς θρησκευτικῆς παιδεύσεως τῆς νεότητος. Κατὰ τὸ ἕν, ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία ἀποτελεῖ μέρος τοῦ Δημοσίου Ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος. Κατὰ τὸ ἄλλο, ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγὴ εἶναι δικαίωμα καὶ καθῆκον τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ἡ ἄλλη μόρφωσις εἶναι δικαίωμα καὶ καθῆκον τοῦ Κράτους.

Τὸ πρῶτον σύστημα προσιδιάζει, ὅπου Ἐκκλησία καὶ Κράτος εἶνε ἡνωμένα καὶ ἡ θρησκευτικὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀγωγὴ θεωροῦνται κοινὸν ἀγαθὸν ἀμφοτέρων τῶν ὀργανισμῶν. Τὸ δεύτερον προσιδιαζει εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους ὡς δύο αὐτοτελῶν ὀργανισμῶν συνδεδεμένων ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς ἐλευθέρας Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Πολιτείᾳ.

Τὸ δεύτερον τοῦτο σύστημα εἶναι τὸ κρατοῦν σήμερον εἰς ὅλα τὰ Κράτη Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων εἰς ἃς ὑπάγονται καὶ τὰ Βαλκανικά. Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο εἰς τὸ Δημόσιον Ἐκπαιδευτικὸν Πρόγραμμα δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὰ θρησκευτικά, τὸ μὲν διὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, τὸ δὲ διὰ τὸ πρακικῶς δύσκολον τῆς διδασκαλίας θρησκευτικῶν εἰς Κρατικὸν Σχολεῖον, ὅπου ἀντιπροσωπεύονται πολλὰ θρησκεύματα, τὸ δὲ καὶ διὰ τὸν ζῆλον, μεθ' οὗ αἱ θρησκευτικαὶ Ἀρχαὶ ἀντέχονται τοῦ δικαιώματος, αὗται νὰ ἐκπαιδεύωσι θρησκευτικῶς τὸν λαὸν αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἡ δημιουργία τοῦ «Σχολείου τῆς Κυριακῆς» (Sunday School), εἰς τὸ ὁποῖον, μεταφυτευθὲν προσφάτως ἐν Ἑλλάδι, ἐδόθη τὸ ὄνομα «Κατηχητικὸν Σχολεῖον».

Οἱ παῖδες, δηλαδή, τῶν πολιτῶν δι' ὅλης μὲν τῆς ἑβδομάδος φοιτῶσιν εἰς τὸ Κρατικὸν Σχολεῖον διὰ τὰ μαθήματα τοῦ δημοσίου προγράμματος, τὴν Κυριακὴν δὲ κατευθύνονται εἰς τὸ θρησκευτικόν των κέντρον διὰ νὰ λατρεύσωσι καὶ διδαχθῶσιν ἅμα τὰ τῆς θρησκείας αὐτῶν. Ἐκεῖ εἰς τὸν ναὸν ἢ παρὰ τὸν ναὸν φιλόθρησκοι ἐκπαιδευταὶ ἐθελοντικῶς τὰς ὑπηρεσίας των τῇ Ἐκκλησίᾳ προσφέροντες διδάσκουσι μεθοδικῶς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς ἐπὶ δύο καὶ πολλάκις τρεῖς καὶ πλέον ὥρας ὅλας τὰς ἡλικίας θεωρητικῶς ἅμα καὶ πρακτικῶς τὴν θρησκείαν. Διότι τὴν διδασκαλίαν διαδέχεται ἡ ψαλ ῳδία καὶ ἡ προσευχή. Καὶ βλέπετε ἐκεῖ καθ' ἡλικίαν κύκλους περὶ τὰ διδάσκοντα πρόσωπα ἀκροωμένους ὅ,τι εἰς ἕκαστον ἀναλογεῖ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς θρησκείας καὶ χειραγωγουμένους ἐμπραγμάτως εἰς τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν μὲ τὴν παιδαγωγικὴν ὑποβλητικότητα τοῦ τε περιβάλλοντος καὶ τῆς πίστεως τῶν διδασκόντων προσώπων. Αὐτὴ εἶνε ἡ κυρία πηγὴ τῆς θρησκευτικότητος, τὴν ὁποίαν θαυμάζομεν εἰς τὸν Ἄγγλον καὶ τὸν Ἀμερικανὸν διανοούμενον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Ἕλληνα τῆς αὐτῆς τάξεως.

Διότι δὲν χρειάζονται ἀποδείξεις πρὸς πιστοποίησιν τοῦ πασιφανοῦς γεγονότος, ὅτι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ συμβαῖνον εἰς ἄλλα ἔθνη, οἱ διανοούμενοι Ἕλληνες κατὰ κανόνα εἶνε ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν, ἂν μὴ καὶ παντελῶς ἄθρησκοι. Τὸ αὐταπόδεικτον δὲ τοῦτο γεγονός, τὸ ὁποῖον Ἄγγλος ἀνταποκριτὴς ἐν Ἀθήναις μεγάλης Ἀγγλικῆς Ἐφημερίδος παρατηρήσας ἐν τῇ ἀναστροφῇ του μετὰ τῶν διανοουμένων τῶν Ἀθηνῶν ἀπεφάνθη ὅτι ἡ Ἑλλὰς διέρχεται κρίσιν θρησκευτικήν, κείσθω ὡς μοναδικὴ ἀπόδειξις τοῦ ὀλεθρίου συστήματος τῆς παρ' ἡμῖν θρησκευτικῆς ἀγωγῆς, ὅπερ ἐφαρμόζει μὲν τὸ Κράτος, ἀντιγράφομεν δὲ μιμητικῶς οἱ ἐκτὸς αὐτοῦ Ἕλληνες.

Τὸ ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει σύστημα θρησκευτικῆς τοῦ λαοῦ ἐκπαιδεύσεως βασίζεται ἐπὶ ἀνεγνωρισμένης ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς ἑαυτὸ ὑποχρεώσεως νὰ μορφώσῃ θρησκευτικῶς τὸ ποίμνιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ Κράτει θρησκείας. Δηλαδὴ τὸ Κράτος εἶνε ὑποχρεωμένον, οὐ μόνον τὴν ἀνάλογον θέσιν νὰ δίδῃ εἰς τὸ δημόσιον πρόγραμμα διὰ τὰ θρησκευτικά, ἀλλὰ καὶ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν νὰ μορφώνῃ καὶ νὰ μισθοδοτῇ ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς μόνον, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διδασκομένην ὕλην.

Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὡς καὶ ἡ πρὸς ἣν συνδέεται σχέσις Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας, εἶνε ἀπόρροια τῆς συνειδήσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅτι Θρησκεία καὶ Πατρὶς εἶνε ἔννοιαι ἀδιασπάστως ἡνωμέναι καὶ ὅτι, ὅπως ἡ Ἐκκλησία ὑπὸ τὴν δουλείαν διετήρησε τὸ ζώπυρον τῆς ἐθνικῆς ἰδέας καὶ ἐθυσίασεν ὅ,τι εἶχε καὶ ἠδύνατο διὰ νὰ πραγματωθῇ ἡ ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία, οὕτω καὶ τὸ Κράτος ὑπὸ τὴν ἐλευθερίαν ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ καὶ ἀναπτύξῃ ἐν τῷ λαῷ τὸ ζώπυρον τῆς θρησκείας καὶ ὑποβοηθήσῃ τὴν Ἐκκλησίαν, ὅπως ἀποβάλλουσα τὰ ῥάκη τῆς δουλείας, βαδίσῃ ἐλευθέρα καὶ αὐτὴ εἰς τὸν προορισμὸν αὐτῆς πάλιν πρὸς τὸ συμφέρον ἀμφοτέρων.

Ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ ἡ μακρὰ ἐν τῷ Ἔθνει ἡμῶν ἱστορία τοῦ συνδέσμου Ναοῦ καὶ Σχολείου, Θρησκείας καὶ Παιδείας, ὑπερβαίνουσα τὰ χρονικὰ ὅρια τῆς ξενικῆς δουλείας καὶ ἀναβαίνουσα εἰς ἀπωτέρους αἰῶνας. Ἤδη οἱ προχριστιανοὶ Ἕλληνες ἐννόουν τὴν σοφίαν, τὴν χωριζομένην «εὐσεβείας καὶ τῆς ἄλλης ἀρετῆς» μόνον ὡς «πανουργίαν». Ἡ δὲ χριστιανικὴ ἑλληνικὴ παίδευσις, οὔτε πρὸ τῆς δουλείας, οὔτε ὑπ' αὐτὴν ἐννοήθη ποτὲ χωρισμένη τῆς θρησκείας. Τό: «φεγγαράκι μου λαμπρό, φέγγε μου νὰ περπατῶ, νὰ πηγαίνω στὸ Σχολειό νὰ μαθαίνω γράμματα, τοῦ Θεοῦ τὰ πράμματα» συνοψίζει τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ἕλληνος τῶν κάτω χρόνων περὶ τοῦ ἀδιασπάστου συνδέσμου παιδείας καὶ θρησκείας. Καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀκόμη ἡ μᾶζα τοῦ λαοῦ πιστεύει, ὅτι τὰ παιδιά της πηγαίνουν εἰς τὸ Σχολεῖον διὰ νὰ μάθουν πρὸ παντὸς τὴν θρησκείαν των. Διὰ τοῦτο καὶ ἐκπλήττεται, ὅταν βλέπῃ τοὺς παιδαγωγοὺς τῶν τέκνων της ἀδιαφόρους πρὸς τὴν θρησκείαν.

Ὅτι δὲ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ Κράτους κατέστησεν ἀκόμη ἱερωτέραν εἶνε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μὲ ἀνεπιφύλακτον ἐμπιστοσύνην—ὑποπτεύεταί ποτε μήτηρ ἐπὶ ἀστοργίᾳ τὸ γέννημά της;—ἀφῆκεν εἰς τὸ Κράτος τὴν μέριμναν τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως ὄχι τοῦ λαοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν λειτουργῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ πλέον παρέδωκεν εἰς αὐτὸ καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῆς ἀγογγύστως, διὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῇ οἰκονομικῶς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς πρὸς τὴν θρησκείαν ὑποχρεώσεως.

Ἀπέναντι τούτων τὸ Κράτος ἰδοὺ πῶς ἐπολιτεύθη. Ἐμόρφωσε καὶ ἐμίσθωσε τὸν Διδάσκαλον, ἀφῆκε δ' ἀγράμματον καὶ πενόμενον τὸν Ἱερέα. Ἀπήλλαξε τὸν Διδάσκαλον τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ ὁδηγῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοὺς μαθητάς, ἐπὶ βλάβῃ ὄχι τῆς θρησκείας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀγωγῆς ἐν γένει τῶν παίδων. Περιέλαβεν εἰς τὸ δημόσιον πρόγραμμα τὰ θρησκευτικά, ἀλλ' ἀναθέτει τὴν διδασκαλίαν των εἰς τοὺς διδασκάλους τῶν φυσικῶν ἢ τῶν γαλλικῶν. Ἀδιαφορεῖ χαρακτηριστικῶς διὰ τὴν εἰς τὰ θρησκευτικὰ ἐπίδοσιν τῶν μαθητῶν καὶ τὸ πᾶν πράττει διὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὥστε νὰ ἀντιληφθῇ ὁ μαθητής, ὅτι τὰ θρησκευτικὰ εἰς τὸ πρόγραμμα εἶνε διὰ τὸν τύπον. Ἔπειτα εὑρίσκει, ὅτι εἶνε πολλαὶ δύο ὧραι θρησκευτικῶν εἰς 36 ὥρας διδασκαλίας ἑβδομαδιαίως καὶ περικόπτει τὴν μίαν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Γυμνασίου, ὁλοτελῶς δὲ εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἐμπορικῶν Σχολῶν. Καὶ ἔπειτα ἐγκρίνει διδακτικὰ βιβλία μὲ παράλειψιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Πατρίδος, ὡς ἐννοιῶν ἀκαταλήπτων εἰς τὰ παιδία. Καὶ ἔπειτα ἀνέχεται προσβολὰς κατὰ τῶν παραδεδεγμένων τύπων τῆς θρησκείας ἀπὸ τῆς διδασκαλικῆς ἕδρας. Καὶ ἕπονται δίκαι ἀνωτέρων ρυθμιστῶν τῆς παιδείας ἐπὶ ἀθεΐᾳ.

Ἂς ὁμολογηθῇ μετ' εἰλικρινείας ὅτι οἱ Μπολσεβῖκοι ἐπολιτεύθησαν ἐντιμότερον ἀπέναντι τῆς θρησκείας. Ἐκήρυξαν φανερὰ τὸν πόλεμον κατὰ τοῦ Θεοῦ, πιστεύοντες, οὐχὶ ἀβασίμως, ὅτι ἡ θρησκεία εἶνε τὸ βάθρον τοῦ οἰκοδομήματος τοῦ ἀστικοῦ καθεστῶτος.

Ἀλλὰ διατί τὸ κράτος πολιτεύεται οὕτως; Ἡ ἐξήγησις εἶνε ἁπλῆ.. Οἱ πλεῖστοι τῶν ἐκπροσώπων αὐτοῦ, θύματα τῆς πλημμελοῦς θρησκευτικῆς μορφώσεως ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ, ὅστις λυμαίνεται μέγα μέρος τῶν ἐπιστημόνων τῆς συγχρόνου ἐποχῆς πανταχοῦ τοῦ κόσμου, ἀφ' ἑτέρου, πιστεύουν εἰς τὸ περιττὸν τῆς θρησκείας, μὴ τολμῶντες ὅμως νὰ γίνουν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κήρυκες τῶν ἀντιθρησκευτικῶν των φρονημάτων, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰς πεποιθήσεις τοῦ λαοῦ, προτιμοῦν τὴν τακτικὴν τῆς κακομεταχειρίσεως τῆς ἱερᾶς παρακαταθήκης τῆς εἰς χεῖρας τοῦ Κράτους ἐναποτεθείσης ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ. Κάτι ἀκόμη θλιβερώτερον δύναται νὰ διαπιστωθῇ διὰ γεγονότων. Ὅτι δηλ. ἡ ἀγκάλη τοῦ Κράτους, εἰς ἣν μετ' ἐμπιστοσύνης ἔκλινε τὴν κουρασμένην καὶ αἱματόβρεκτον αὐτῆς κεφαλὴν ἡ Ἐκκλησία, μετεβλήθη, αὐτῆς κοιμωμένης, εἰς κλοιὸν καὶ τώρα ὅτε συνελθοῦσα βλέπει τὴν πραγματικήν της θέσιν, ἀκούει ὅτι δὲν εἶνε ἐλευθέρα νὰ κινηθῇ κατὰ βούλησιν. Ἐν Γαλλίᾳ ἡ Ἐκκλησία ἠνανάκτησε κατὰ τοῦ Κράτους, ὅταν τὴν ἀνεκήρυξεν ἐλευθέραν διὰ τοῦ νόμου περὶ χωρισμοῦ. Ἐν Ἑλλάδι τὸ Κράτος ἀποστέργει τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὰς ἀγκάλας του τὰς στοργικάς.

Ὁ χωρισμὸς ὅμως εἶνε ἀναπόφευκτος, ὄχι μόνον διότι εἶνε πλέον τὸ πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἀνεγνωρισμένον σύστημα ἁρμονικῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ μὲν Κράτος δὲν δύναται πλέον, καὶ θέλον τυχόν, νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς πρὸς τὴν θρησκείαν ὑποχρεώσεις του ἡ δὲ Ἐκκλησία ποιμαίνουσα καὶ ποιμαινομένη ἀποκτᾷ ὁλονὲν εὐρυτέραν συνείδησιν τοῦ ταπεινωτικοῦ καὶ ἐπικινδύνου ἅμα τῆς θέσεως αὐτῆς. Ὅταν πρὸ ἐτῶν 9 τὸ πρῶτον ἐρρίφθη ἐπισήμως ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἰδέα τοῦ χωρισμοῦ, δὲν ἦσαν πολλοὶ οἱ Ἱεράρχαι οἱ εὐνοήσαντες αὐτήν. Σήμερον οἱ κορυφαῖοι τῆς Ἱεραρχίας δὲν βλέπουσι πλέον οὐδαμοῦ ἄλλην ὁδὸν σωτηρίας.

Ἀλλ' ὁ μὲν χωριστικὸς Νόμος δύναται καὶ νὰ βραδύνῃ ἀκόμη· ἡ ἀντιμετώπισις ὅμως τοῦ δεινοῦ τῆς ἀθρησκείας τῶν σχολικῶν προγραμμάτων εἶνε ἐπείγουσα καὶ εὐτυχῶς τὸ συναισθάνεται ἡ Ἐκκλησία. Τὸ δεικνύει ἡ αὔξησις ἐν Ἀθήναις ἐπὶ τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου τῶν «Κατηχητικῶν Σχολείων». Ἂς αὐξηθοῦν ταχύτερον εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἐνοριῶν τῆς πρωτευούσης καὶ ἂς γενικευθοῦν ἔπειτα καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ὡς συμπλήρωμα τῆς ἐν τῷ ναῷ θείας λατρείας. Τοῦτο δέον νὰ γίνῃ καὶ πρὸ τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος ἀσφαλοῦς θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ, τοῦ ὁποίου τὴν ψυχὴν πλαστῶς ἀντιγράφουσι πάντες ὅσοι ὁμιλοῦσιν ἢ γράφουσι πρὸς ἀντίθετον κατεύθυνσιν.

Αἱ Ἀθῆναι ἐπηρέασαν τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς παράγοντας τῶν ἐν διασπορᾷ παροικιῶν εἰς τὴν δυσμένειαν κατὰ τῆς θρησκείας. Αἱ Ἀθῆναι δίδουν νῦν καὶ τὸ σύνθημα τῆς νέας κατευθύνσεως πρὸς τὴν δρᾶσιν κατὰ τῆς ἀθρησκείας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὀρθότατα.

Ἡ σχολικὴ τῆς κοινότητος Ἀλεξανδρείας ἐπιτροπή, σκοποῦσα τὴν «ἐπὶ τὸ πρακτικώτερον» μεταρρύθμησιν τοῦ προγράμματος τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος καὶ εὑροῦσα ὡς κώλυμα τῆς «πρακτικότητος» ταύτης τὴν δίωρον καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν, περιώρισεν αὐτὴν εἰς μονόωρον. Τὴν περιστολὴν ταύτην τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἐχαρακτήρισεν ὡς «ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς ἀρνήσεως τῆς χρησιμότητος τῶν θρησκευτικῶν», ἐδήλωσε δὲ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ καὶ ἐπισήμως, ὅτι «ἡ Ἐκκλησία δὲν θὰ ἀνεχθῇ οὔτε ἐδῶ, ὅπως δὲν ἠνέχθη καὶ ἐν Ἑλλάδι, τὴν τοιαύτην τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας περιστολήν, θὰ προτιμήσῃ δὲ τὴν ἐξ ὁλοκλήρου ἐκ τοῦ προγράμματος διαγραφὴν τῶν θρησκευτικῶν διὰ νὰ σκεφθῇ ἔπειτα σοβαρώτερον μετὰ τῶν γονέων κατὰ τίνα τρόπον τὰ τέκνα αὐτῶν θὰ λάβωσι τὴν θρησκευτικὴν μόρφωσιν, ἀφοῦ

τὸ ὑπάρχον σχολεῖον δὲν διδάσκει πλέον μαζὺ μὲ τὰ «γράμματα» καὶ «τοῦ Θεοῦ τὰ πράγματα». Φερόμεθα, δηλαδή,—ἐπεξηγεῖ τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριαρχείου—πρὸς τὸ «Κατηχητικὸν Σχολεῖον» καὶ πρὸ τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους». Τὸ σχόλιον τοῦτο τοῦ ἐπὶ τῆς περικοπῆς τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν διαβήματος τῆς κοινοτικῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοσοῦτο φαίνεται ξενίσαν κύκλους τινὰς τῆς Ἀλεξανδρείας, ὥστε ἡ δυσμενὴς ἠχὼ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἐντυπώσεων νὰ ἀκουσθῇ καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, ὡς δῆλον ἐξ ἀνταποκρίσεώς τινος ἐκ τῆς αἰγυπτιακῆς μεγαλοπόλεως δημοσιευθείσης ἐν πρωϊνῇ ἀθηναϊκῇ ἐφημερίδι. Ἀλλ' οἱ γινώσκοντες τόσον τὸ ζήτημα τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ κράτους, ὅσον καὶ τὸ ἐν Αἰγύπτῳ ἐκκλησιαστικὸν καὶ κοινοτικὸν καθεστὼς ἐκπλήσσονται εἰλικρινῶς ἐπὶ τῇ ἀγνοίᾳ τῶν πραγμάτων τούτων, ἣν ἐπιδεικνύουσιν οἱ πικροὶ ἐπικριταὶ τῶν σκέψεων τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ὑπάρχει, ὡς ἀναπτύσσεται καὶ ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ τοῦ «Πανταίνου», μία τάσις τοῦ κράτους νὰ περιορίσῃ ἢ καὶ νὰ καταργήσῃ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα. Ἡ τάσις αὕτη εἶνε νόθος, δὲν ἐκπροσωπεῖ δῆλα δὴ τὴν βούλησιν τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ κράτος πολιτῶν, οὓς κατὰ συνθήκην ἐκπροσωπεῖ ἡ κυβέρνησις τῆς χώρας, διότι δὲν ὑπάρχουν γονεῖς ἀρνούμενοι τὴν παροχὴν θρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ τέκνα των. Ἀλλὰ κἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἡ πολιτεία προβαίνει εἰς τὸ ἀντιλαϊκὸν μέτρον τοῦ περιορισμοῦ αὐτῆς, ὅστις ἰσοδυναμεῖ αὐτοχρῆμα πρὸς κατάργησιν, ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ μεριμνήσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως τῶν μελῶν της, διότι τοῦτο ἀκριβῶς ἀποτελεῖ τὴν κυρίαν αὐτῆς ἀποστολὴν καὶ τὸν ἀποχρῶντα τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς λόγον. Ἡ Ἐκκλησία λοιπὸν Ἀλεξανδρείας δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος πρὸς τὸ δημιουργούμενον μειονεκτικὸν τοῦ μέλλοντος διὰ τὰ θρησκευτικὰ καθεστὼς ἐν τοῖς σχολείοις τῶν κοινοτήτων τοῦ κλίματός της. Ὅταν ἀντιληφθῇ ὅτι οἱ διευθύνοντες τὰ κοινὰ ταὐτίζουσι τὴν «πρακτικότητα» τῆς παιδεύσεως τῶν ἑλληνοπαίδων πρὸς τὴν θρησκευτικὴν ἄγνοιαν καὶ ἀδιαφορίαν, θὰ καταφύγῃ εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, ἀδιαφοροῦσα πρὸς τὰς ὀρέξεις τῶν ὀλίγων νομιζόντων ἑαυτοὺς «προηγμένους», κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον τὸ Κατηχ. Σχολεῖον δὲν ἀποτελεῖ ὑποκατάστασιν τοῦ δημοσίου σχολείου, ὡς ἀφορῶν εἰς μόνον τὸν θρησκευτικὸν καταρτισμὸν τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Ἐνταῦθα, ἐν Ἀθήναις, ἡ πρόοδος τοῦ Κατηχ. Σχολείου χωρεῖ ἁλματικῶς, καὶ οὐδεὶς ποτε ἐσκέφθη νὰ καλύσῃ τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τὸ ἔργον της τοῦτο, δι' οὗ καὶ ἐν ᾧ πραγματοῖ τὸν ἀληθῆ της προορισμόν. Ἐκ τοῦ ἐναντίου, ὅσῳ μᾶλλον σκοπιμώτερον ἐξαπλοῦται καὶ ὀργανοῦται τὸ Κατηχ. Σχολεῖον, τόσῳ πλειόνων καὶ θερμοτέρων ἐπαίνων ἀξιοῦνται οἱ θρησκευτικοὶ τοῦ λαοῦ λειτουργοί. Διὰ τοῦτο ὁ αἰγυπτιακὸς ἑλληνικὸς τύπος ἀντὶ ἐπικρίσεων θὰ ὤφειλε νὰ ἐπευφημήσῃ μᾶλλον τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τοῦ ὀρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ τῆς Αἰγύπτου Ἀρχὴν ὡς ἐπαγρυπνοῦσαν ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν διαφερόντων τοῦ ποιμνίου της καὶ νὰ συνεργασθῇ μετ' αὐτῆς ὡς γνήσιος ἐκπρόσωπος τῶν ἀληθῶν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ διαθέσεων καὶ φρονημάτων τοῦ αἰγυπτιώτου ἑλληνισμοῦ.

Ἡ δυσκολία τῶν εὐκόλων.

Εἶνε πλέον κοινόλεκτος ἀλήθεια ὅτι ἡ διὰ λόγων ἀντίδρασις κατὰ τῆς φραγκικῆς μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου νεολαίας προπαγάνδα δὲν τελεσφορεῖ, ἂν μὴ συνοδεύηται καὶ δι' ἔργων· ἤ, μᾶλλον, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πᾶς περὶ αὐτῆς καὶ κατ' αὐτῆς λόγος, καὶ ν' ἀντικατασταθῇ διὰ σιωπηλῆς πράξεως. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ πρᾶξις μία καὶ μόνη: ἡ ἵδρυσις καὶ ὀργάνωσις σχολῶν ἑλληνορθοδόξων κατὰ τὸν τύπον τῶν Λυκείων, ἐν οἷς νὰ παρέχωνται εἰς τοὺς τροφίμους πάντα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ ἐφόδια, τὰ ὁποῖα ἀναζητοῦν οἱ γονεῖς εἰς τὰ σχολεῖα τὰ φραγκικά. Ποσάκις πόσα ἐγράφησαν καὶ ἐλέχθησαν μέχρι κόρου περὶ τῆς ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν μοναχικῶν τῆς Φραγκίας ταγμάτων συντελουμένης ὀλεθριωτάτης διαστροφῆς τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος τῶν ἑλληνοπαίδων· ποσάκις πόσαι ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι ἐδοκιμάσθησαν πικρῶς ἐκ τοῦ προσηλυτισμοῦ τῶν τέκνων των, καὶ πόση ἐξεχύθη πικρία εἰς μυρίας ἐφημερίδων στήλας κατὰ τῆς καταστάσεως ταύτης. Ἐν τούτοις οἱ γονεῖς ἐξακολουθοῦν νὰ στέλλουν τὰ τέκνα των εἰς τὰ στρεβλωτήρια ταῦτα, διότι, ἁπλούστατα, δὲν ἔχομεν ἴδικά μας ἀνάλογα σχολεῖα. Ἐν ἄλλῃ στήλῃ δημοσιεύομεν τί κατορθώθη τόσον ἀκόπως, ἀλλὰ καὶ τόσον τελεσφόρως ἐν Μιτυλήνῃ· πρωτοστατοῦντος τοῦ μητροπολίτου της καὶ συνευδοκούντων ὀλίγων μόνον φιλογενῶν κυρίων ὑψώθη ἀμέσως μέγας μεγαλωστὶ εἰς ἀντιπροπαγανδικὸς φάρος, ὁ ὁποῖος, ἐν διαστήματι μόλις ἔτους, ἀνήχθη εἰς κολοσσιαίαν ἐπιχείρησιν, ἐφ' ὅσον αἱ ὀλίγαι τὸ πρῶτον καταβληθεῖσαι χιλιάδες ἐπολλαπλασιάσθησαν σήμερον εἰς προϋπολογισμὸν δύο σχεδὸν ἑκατομμυρίων. Διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι αἱ οἰκογένειαι εὗρον ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ὄχι μόνον ὅ,τι ἐζήτουν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς φραγκικῆς προπαγάνδας, ἀλλὰ καί τι πολλῷ πολυτιμότερον: τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἐθνικὴν ἀρτιότητα τῶν τέκνων των. Ταῦτα δὲν στέλλονται πλέον οὔτε εἰς Νάξον, οὔτε εἰς Τῆνον· καὶ ὅσα φραγκικὰ σχολεῖα ὑπάρχουν ἐν Μιτυλήνῃ, θὰ κλεισθοῦν ἐλλείψει ὑποτρόφων. Εἶνε εὔκολον νὰ ἱδρυθῶσι καὶ ὀργανωθῶσι τοιαῦτα σχολεῖα πολλαχοῦ τοῦ κράτους. Ἀρθήτωσαν πλέον ὅσα περιβάλλουν μὲ τόσην δυσκολίαν καὶ τὰ εὐκολώτερα τῶν πραγμάτων. Καὶ εἶνε γνωστά.

Ἐπὶ τέλους!

Ἔν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τοῦ «Πανταίνου» τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας δημοσιεύεται «συνοδικὴ ἀπόφασις καθαιρέσεως Βασιλείου Λεβέντη» καταλαμβάνουσα μὲ τὰ μικρότερα τυπογραφικὰ στοιχεῖα τὸ ἥμισυ σχεδὸν τοῦ φύλλου. Τίς δὲν ἐγνώρισε τὸν ἁπανταχοῦ γῆς ἀγυρτεύσαντα τοῦτον τυχοδιώκτην, ὅστις διὰ τῶν ἀνομημάτων του κατεστιγμάτιζε τὸ κατὰ τὰς περιστάσεις ἑκάστοτε φερόμενον καὶ ἀποβαλλόμενον ὑπ' αὐτοῦ ἱερὸν ἔνδυμα τοῦ κληρικοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὴν εἰς διάκονον χειροτονίαν του ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατέστη περιακουστος ἐπὶ τῇ

ἀτασθάλῳ διαγωγῇ του, ἐκδιωχθεὶς δὲ ἐκεῖθεν μετήνεγκε τὴν κακουργίαν του εἰς Κρήτην, Ἑλλάδα, Ρουμανίαν, Σερβίαν, Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Μαρόκον, Ἀλγέριον καὶ... Ἀμερικήν! Κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ φρουραρχείου Ἀδριανουπόλεως εἰς φυλάκισιν καὶ πρόστιμον, κατελάμβανεν ἱερατικὰς θέσεις ἄνευ κανονικοῦ διορισμοῦ, ἐσφετερίζετο τίτλους «διδάκτορος τοῦ δικαίου τῆς Σορβώνης», ἀπηλάθη ἐκ Ρουμανίας ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς ἀστυνομίας, διηύθυνεν ἑστιατόρια καὶ καπηλεῖα, ἐπηγγέλλετο τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Παν. Ταφου, αὐτεκαλεῖτο ὁτὲ μὲν «Ἐπίσκοπος Ἐλευθερουπολεως» ὁτὲ δὲ «ἐψηφισμένος Γάζης», μετεπώλει εἰς ἑβραίους μεταπράτας ἔπιπλα ναῶν, κ.τ.λ. κ.τ.λ. Ταῦτα πάντα λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας, κηρυχθεῖσα ὡς μόνη ἁρμοδία πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐπὶ καθαιρέσει μηνύσεως κατὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἀγύρτου, παμψηφεὶ καθῄρεσεν αὐτὸν τοῦ ὃν φέρει βαθμοῦ τοῦ πρεσβυτέρου, ἀπηλλοτρίωσεν αὐτὸν εἰς τὸ διηνεκὲς παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ βαθμοῦ καὶ πάσης συναφοῦς τιμῆς, κατήγαγεν αὐτὸν εἰς τὴν τῶν λαϊκῶν τάξιν καὶ διέταξε τήν τε δημοσίευσιν τῆς καθαιρετικῆς πράξεως καὶ τὴν ἀνακοίνωσιν τῆς ἀποφάσεως πρὸς τοὺς Προέδρους τῶν κατὰ τόπους ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, «ἵνα εἰς τοὐπιὸν οἵ τε Ποιμένες καὶ οἱ ποιμαινόμενοι ἀπέχωσι πάσης μετ' αὐτοῦ, ὡς μετὰ κληρικοῦ, ἐπικοινωνίας».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διὰ Διατάγματος τῇ 30ῇ τοῦ Ἰουλίου μηνὸς ἐκδοθέντος καὶ τῇ 31ῃ τοῦ αὐτοῦ καταχωρηθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 121 φύλλῳ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐκλήθησαν οἱ Σ. Μητροπολῖται Χίου κ. Ἱερώνυμος, Δρυϊνουπόλεως κ. Βασίλειος, Ἀδριανουπόλεως κ. Πολύκαρπος καὶ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἰωακείμ, ἵνα μετὰ τῶν νῦν Συνοδικῶν Σ. Μητροπολιτῶν Πατρῶν κ. Ἀντωνίου, Σύρου κ. Ἀθανασίου, Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος κ. Γερμανοῦ, καὶ Δημητριάδος κ. Γερμανοῦ (τοῦ Σ. Ναυπακτίας κ. Ἀμβροσίου ἀπαλλασσομένου τῶν συνοδικῶν αὐτοῦ καθηκόντων) συνεχίσωσι τὴν ΟΔ' Συνοδικὴν περίοδον, τὴν ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου π. ἔ. ἀρξαμένην, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου.

—Τὴν 26 Ἰουλίου ἐγένετο ἡ κηδεία τοῦ τὴν προτεραίαν τελευτήσαντος ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θήρας Ἀγαθαγγέλου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ Ἀθηνῶν. Ἐχοροστάτησεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν καὶ τῶν ἐν Ἀθήναις παρεπιδημούντων Ἀρχιερέων καὶ πολλῶν ἀρχιμανδριτῶν καὶ Πρεσβυτέρων. Μέγα πλῆθος λαοῦ παρέστη κατὰ τὴν κηδείαν, ἐν τέλει τῆς ὁποίας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπήγγειλε τὴν δημοσιευομένην ἐν τῷ φύλλῳ τούτῳ ὁμιλίαν. Καθ' ὁμόθυμον ἀπαίτησιν τῶν Θηραίων τὸ λείψανον τοῦ μακαρίτου Μητροπολίτου Θήρας ἀνεκομίσθη εἰς Θήραν, ὅπου ἐπίσης ἐψάλη ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία, παρισταμένου ἀπείρου πλήθους.

—Ὁ Παν. Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας δι' ἐπισήμου γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ἀνεκοίνωσε τὴν καθαίρεσιν τοῦ Βασιλείου Λεβέντη ἢ Ἀνυφαντοπούλου, ὅστις ἐλυμήνατο πανταχοῦ τὴν εὐπρέπειαν, τὴν εὐσχημοσύνην καὶ τὴν ἠθικὴν τοῦ ὀνόματος τοῦ κληρικοῦ, κατασπιλώσας τὸ σχῆμα τὸ ἱερατικὸν διὰ πράξεων ἀτιμωτικῶν, αἵτινες λεπτομερῶς ἀναγράφονται ἐν τῇ δημοσιευομένῃ ἐν τῷ «Πανταίνῳ» (ἀριθμ. 23, 1928) Συνοδικῇ πράξει τῆς καθαιρέσεως.

—Τῇ 31 παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου ἐτελεύτησε τὸν βίον ἐν Πρεβέζῃ ὁ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης Βοηθὸς Ἐπίσκοπος Φωτικῆς Ἰωακείμ. Τῆς κηδείας του προέστη ὁ Σεβ. Ἄρτης.

—Ἡ ὑποβληθεῖσα τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὑπ' ἀριθ. 2 καὶ ἀπὸ 25 Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Κερκύρας κατὰ τοῦ Ἱερέως Χριστοδούλου Ἀρώνη, ἐφημερίου Στερεωτῶν Κερκύρας, δι' ἧς ἐπεβλήθη αὐτῷ ἡ ποινὴ τῆς εἰκοσαημέρου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔγκρισιν τῆς ἐκτελέσεως.

—Ὡσαύτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ ἀπὸ 27 Ἀπριλίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ ὡς ἄνω Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς διαληφθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, δι' ἧς ἐπεβλήθη τῷ Ἱερεῖ Εὐσταθίῳ Νικοκάβουρᾳ ἐφημερίῳ Ἁγίου Γεωργίου Κερκύρας, ἡ ποινὴ τῆς τεσσαρακονθημέρου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔγκρισιν.

—Διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων, πρὸς ἔγκρισιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 16 καὶ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. ἀπόφασις τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, δι' ἧς ἐπεβλήθη τῷ Ἱερεῖ Πέτρῳ Κωνσταντάκῳ ἐφημερίῳ Σιάμ, τῆς διαληφθείσης Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἡ ποινὴ τῆς ἑπταμήνου ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας, μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας ἀπορρεόντων δικαιωμάτων αὐτοῦ.

—Ἡ περὶ ἀνασυστάσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Φραγκαπηδήματος», τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἠλείας, πρότασις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἠλείας, διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων πρὸς ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος.

—Ὡσαύτως ἡ περὶ συγχωνεύσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου, εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν «Μελεσσίνης», πρότασις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φθιώτιδος διεβιβάσθη τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Θρησκευμάτων διὰ τὰ περαιτέρω.

—Διὰ Διατάγματος τῇ 18 Ἰουνίου ἐν. ἔτ. ἐκδοθέντος καὶ τῇ 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους καταχωρισθέντος ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως ἐχαρίσθη τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17 π. ἔτ. συνοδικῆς ἀποφάσεως τῷ Ἱερεῖ Γεωργίῳ Φατσέα Ἐφημερίῳ Πιτσιενίκων τῆς Ἱερ. Μητροπόλεως Κυθήρων.

—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευ-

μάτων ἢ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 582 ἐν. ἔτ. ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαντινείας καὶ Κυνουρίας ἐπιβληθεῖσα ποινή, τῆς τεσσαρακονθημέρου ἀργίας ἀπὸ πάσης Ἱεροπραξίας μετ' ἰσοχρόνου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ δικαιωμάτων, εἰς τὸν ἐφημέριον τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ Τριπόλεως Παναγιώτην Σινόπουλον.

—Ἐχορηγήθη τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Δημητριάδος ἡ παρ' αὐτοῦ αἰτηθεῖσα μηνιαία ἀπουσίας ἄδεια δι' Αἰδηψὸν πρὸς χρῆσιν λουτρῶν.

— Ἐκ Λέσβου πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ὅτι διὰ τῆς ἱδρύσεως «Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου θηλέων» ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς νήσου τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἐλύθη κατὰ τὸν ἁπλούστερον καὶ ἀσφαλέστερον τρόπον τὸ καὶ τὴν λεσβιακὴν κοινωνίαν μαστίζον πρόβλημα τῆς λατινικῆς προπαγάνδας. Ἦτο γνωστὸν ὅτι περὶ τὰ 50 κοράσια τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῆς Μυτιλήνης καὶ ἄλλων κοινοτήτων τῆς νήσου ἐφοίτων εἰς τὰ σχολεῖα τῶν λατινικῶν μοναχικῶν γυναικείων ταγμάτων Σύρου, Τήνου, Νάξου κλ., εἰς τὰ ὁποῖα ἀσκεῖται ἐπὶ τῶν ἁπαλῶν ψυχῶν τῶν ἑλληνοπαίδων συστηματικὴ ἀντορθόδοξος καὶ ἀντεθνικὴ προπαγάνδα. Ἐντεῦθεν ὁρμηθεὶς ὁ σεβ. μητροπολίτης ἀπεφάσισε τὴν ἵδρυσιν Λυκείου Ἑλληνογαλλικοῦ, ἤτοι ἱδρύματος ἐκπαιδευτικοῦ τοιούτου, ὥστε νὰ ἀντικαθιστᾷ κατὰ πάντα τὰ ὑπὸ τῶν γονέων προτιμώμενα ἐν τοῖς φραγκικοῖς σχολείοις ἐφόδια. Πρὸς τοῦτο συσκεφθεὶς μετά τινων ἐκ τῶν προκρίτων Μυτιλήνης οἷοι οἱ κ. κ. Κάμφωνας, Μουζάλας, Δημακόπουλος, Δουκαρέλλης καὶ Χριστόφας, ἵδρυσε Σύλλογον Φιλομούσων, ὅστις ἀνέλαβε τὸ Λύκειον ὑπὸ τὴν προστασίαν του, ἕκαστον δὲ μέλος τοῦ Συλλόγου κατέβαλε δι' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα ἀνὰ δισχιλίας δραχμάς. Ἀμέσως προσελήφθη ὀργανωτὴς καὶ διευθυντὴς ὁ τέως ἐν Κων)πόλει ἐπὶ τριακονταετίαν διευθυντὴς τοῦ ἐκεῖ Ἑλληνογαλλικοῦ Λυκείου κ. Π. Ἀποστολίδης, ὡς καὶ γαλλίδες καθηγήτριαι ἐκ Παρισίων καὶ ἄλλοι καθηγηταὶ τῆς μουσικῆς, τῆς γυμναστικῆς, τῆς ἀγγλικῆς κλ. Οὕτω δὲ ἡ σχολὴ θαυμασίως διοργανωθεῖσα ἐλειτούργησεν ἀπροσκόπτως μετὰ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ 1.200.000. Ἡ εὐόδωσις τοῦ ἐγχειρήματος ἤγαγεν εἰς ἐπέκτασιν τῆς Σχολῆς δι' ἐνοικιάσεως τριῶν ὡραίων μεγάρων μετὰ κήπων θαυμαστῶν, σήμερον δὲ ἀριθμεῖ πλείονας τῶν 150 μαθητριῶν, κατανεμημένων εἰς οἰκοτρόφους, ἡμιοικοτρόφους, καὶ ἐξωτερικάς. Ἡ μυτιληνιακὴ κοινωνία περιβάλλει τὸ ἵδρυμα δι' ἰδιαιτέρας στοργῆς, ἐπιδεικνύει δ' ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν προκοπὴν αὐτοῦ, ὡς ἐδείχθη ἐκ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἐκπαιδευτικὸν ἔτος ἐξετάσεων τοῦ Λυκείου, δι' ὧν κατεμαρτυρήθη ἡ μεγίστη αὐτοῦ ἐπιτυχία, ὑπερβαλοῦσα καὶ τὰς αἰσιωτέρας τῶν προσδοκιῶν.

— Αἱ αὐταὶ πληροφορίαι ἀναφέρουσιν ὅτι προνοίᾳ τοῦ σεβ. μητροπ. Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἀνασυνεστήθη ἐν Μυτιλήνῃ ἡ τόσον καὶ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀκμάσασα καὶ καρποφορήσασα πασίγνωστος ἐν Σμύρνῃ θρησκευτικὴ Ἀδελφότης «Εὐσέβεια», διὰ τοῦ ἱεροῦ κηρύγματος ἰδίᾳ δράσασα καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὑψηλὴν αὐτῆς διακριθεῖσα ἀποστολήν. Τὴν ἀναβίωσιν τῆς ἀδελφότητος ἡ μυτιληνιακὴ κοινωνία ἐχαιρέτησε μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς, ὡς δῆλον ἐκ τῆς ἀθρόας ἐγγραφῆς μελῶν καὶ τῆς στενῆς παρακολουθήσεως τοῦ ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ γινομένου πυκνοῦ ἱεροῦ κηρύγματος, οὗ κυρίως παράγων τυγχάνει ὁ ἔκπαλαι γνωστὸς ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ ῥητορικῇ δεινότητι ἱεροκήρυξ κ. Σάββας Παπαγρηγοριάδης.

— Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἀνηγγείλαμεν τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Δράμας Λαυρεντίου Β. Παπαδοπούλου. Οὗτος ἐγεννήθη ἐν τῷ μικρῷ χωρίῳ Βαρενοῦ τῆς Κρώμνης κειμένης ἐν τῇ Διοικήσει τῆς Ἀργυρουπόλεως ἕδρας τῆς Ἐπαρχίας Χαλδείας Χεροιάνων—Κερασοῦντος τοῦ Νομοῦ Τραπεζοῦντος τέκνον τοῦ ἱερέως Παπαβασιλείου καὶ τῆς Πρεσβυτέρας αὐτοῦ Βαρβάρας. Τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη ἐν τῷ νηπιαγωγείῳ τοῦ χωρίου του καὶ εἶτα ἐξηκολούθησε τὰς σπουδάς του ἐν τῷ ἡμιγυμνασίῳ Ἀργυρουπόλεως. Τῷ 1881, τῇ προστασίᾳ τοῦ φιλομούσου Ἀρχιερέως τῆς Ἐπαρχίας Κυροῦ Γερβασίου εἰσήχθη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης ὅπου ἐπὶ ἑπταετίαν φοιτήσας ἀπεπεράτωσε τὰς σπουδάς του μὲ τὸν βαθμὸν ἄριστα ἐπὶ διευθυντοῦ τοῦ ἀειμνήστου Γερμανοῦ Γρηγορᾶ. Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Πατριαρχείων εἰσῆλθεν ὡς διάκονος ἐπὶ Νεοφύτου τοῦ Η'. ὁπόθεν μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν προήχθη εἰς Μητροπολίτην Χαλδείας Χεροιάνων—Κερασοῦντος τῇ 12 Μαΐου 1905. Τὴν Ἐπαρχίαν Χαλδείας—Κερασοῦντος ἐποίμανεν ἐθνοφελῶς μέχρι τοῦ 1922 ὅτε ἐτοποθετήθη εἰς τὴν Μητρόπολιν Δράμας. Ὑπῆρξεν ἱδρυτὴς τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Πραδάρεως, τοῦ Ταπητουργείου Ἀργυρουπόλεως καὶ πλείστων Δημοτικῶν καὶ Ἀστικῶν Σχολῶν καὶ Ἡμιγυμνασίου τῆς Ἐπαρχίας Χαλδείας—Κερασοῦντος. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑπηρεσίας του ἀπεστάλη τῷ 1895 ὡς ἔξαρχος εἰς Κρήτην, Μυτιλήνην, Ρακοπρεσρένην, Δράμαν, Μοσχονήσια κ.τ.λ. Ἀτυχῶς ὁ φοβερὸς Πανευρωπαϊκὸς πόλεμος οὐχὶ ὀλίγα κακὰ ἐπεσώρευσεν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν καὶ τὸ ποίμνιόν του μεθ' οὗ καὶ χάριν τοῦ ὁποίου πλεῖστα ἠγωνίσθη καὶ ἔπαθε. Τῷ 1915 ἤχθη βιαίως εἰς Ἐρζεροὺμ ἐφυλακίσθη, ἐδικάσθη καὶ ἠθωώθη. Τῷ 1922 τὸ ἐν Ἀμασείᾳ Ἰστικλὰλ Μαχκεμεσὴ ἤτοι τὸ Δικαστήριον τῆς Ἀνεξαρτησίας κατεδίκασεν αὐτὸν εἰς θάνατον μετὰ τῶν ἄλλων Μητροπολιτῶν τοῦ Πόντου. Ἡ συμφορὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν ἀνεζωπύρωσε τὴν θρασύτητα τῶν Τούρκων οἵτινες ἤρχισαν νὰ ἀναζητῶσι καὶ συλλαμβάνωσι τοὺς ἐν Κων)πόλει ὄντας καταδικασθέντας ὅμως ὑπὸ τοῦ Κεμὰλ Μητροπολίτας. Συνωδευόμενος ὅμως ὑπὸ Ἀγγλικῆς Φρουρᾶς κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τοποθετηθεὶς Μητροπολίτης Δράμας τὴν ὁποίαν μετὰ Χριστιανικῆς ἀγαθότητος καὶ ὡς καλὸς πατὴρ συμπάσχων μετὰ τοῦ ποιμνίου του ἐποίμανε.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν μεταβαίνων εἰς Εὐρώπην χάριν λουτροθεραπείας ὁ σεβ. μητροπολίτης Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρος.

— Εἰς γράμμα τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου Ἀ-

λεξανδρείας πρὸς τὸν σεβ. Τοποτηρητὴν τοῦ Πατριαρχείου τῶν Κοπτῶν περὶ ἀποστολῆς Κοπτῶν ὑποτρόφων εἰς Ἑλλάδα χάριν θεολογικῶν σπουδῶν, οὗτος ἀπήντησεν εὐχαριστῶν καὶ διαβιβάζων τὸν θαυμασμὸν τῆς Κοπτικῆς ἱεραρχίας ἐπὶ τῇ πατριαρχικῇ προτάσει. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κοπτικὴ Σύνοδος εἰς οὐδεμίαν ἀκόμη προέβη ὁριστικὴν ἐπὶ τούτου ἀπόφασιν, ἀνεκοινώθη ὅτι θὰ εἰδοποιηθῇ ἐν καιρῷ ὁ Πατριάρχης περὶ ἀποστολῆς Κοπτῶν ὑποτρόφων καὶ εἰς Ἑλλάδα καὶ εἰς τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον Ἀλεξανδρείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Οἱ «Πατριαρχικοὶ» οὐ μόνον ἀνακαθαγιάζουσι τοὺς προσχωροῦντας εἰς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἀντιπάλων «ἀνακαινιστικῶν» τάξεων ναούς, ἀλλὰ καὶ ἀναχειροτονοῦσι, καὶ δὴ καὶ ἀναβαπτίζουσι πάντας τοὺς εἰς τὴν «πατριαρχικὴν» Ἐκκλησίαν ἐκ τῆς «Συνοδικῆς» προσερχομένους, τοῦτο δ᾽ οἱ ἀντίθετοι χαρακτηρίζουσιν ὡς τὸ θλιβερώτερον τῶν συγχρόνων φαινομένων.

—Ἐν τῷ ἐν Πετρουπόλει ἐπ᾽ ἐσχάτων συγκροτηθέντι συνεδρίῳ τοῦ συνδέσμου τῶν ἀθέων ὁ πρόεδρος ἀνέγνω εἰσήγησιν περὶ τῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ θρησκευτικῶν ὀργανώσεων. Ἐξ αὐτῆς ἀρυόμεθα τας πληροφορίας ὅτι ἐν Πετρουπόλει ὑπάρχουν ἐν ὅλῳ 200 θρησκευτικαι ὁμάδες καὶ περὶ τα 10 θρησκευτικὰ σωματεῖα ἢ κοινότητες, ἔχουσαι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν των 200 ναοὺς καὶ διατηροῦσαι 5 ἀνωτέρας θεολογικὰς σχολάς. Αἱ ὀρθόδοξοι ὀργανώσεις ἀνέρχονται εἰς 152, τούτων δὲ πολυαριθμότεραι εἶνε αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὴν πατριαρχικὴν μερίδα, καίτοι ὁ ἀριθμὸς τῶν «ἀνακαινιστῶν» (τῆς Συνοδικῆς μερίδος) ἀπό τινος ἤρξατο αὐξανόμενος.

—Εἰς Σόφιαν ἀφίκετο ἐπιτροπὴ ἀπεσταλμένη ὑπὸ τοῦ κολλεγίου τῶν ἐν Κάρλοβιτς ρώσσων ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ συμβιβάσῃ τὰ διεστῶτα ἐν τῇ ρωσικῇ παροικίᾳ τῆς βουλγαρικῆς πρωτευούσης, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου διαβιβρωσκομένης ὑπὸ ἐσωτερικῶν ἐρίδων.

—Καὶ ἐν Γερμανίᾳ τὰ δικαστήρια δὲν ἀνεγνώρισαν εἰς τὰ Σοβὲτ τὸ δικαίωμα τῆς κατοχῆς τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ρωσικῶν ναῶν. Ἐπ᾽ ἴσης ἐν Ἀμερικῇ παρομοία δίκη ἀπέβη ὑπὲρ τοῦ μητροπ. Πλάτωνος καὶ κατὰ τοῦ ἀντιπροσωπεύοντος τὴν ἀνακαινιστικὴν ἐκκλησίαν Κεδρώφ.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

— Οἱ ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις τῆς Ἀμερικῆς ὀπαδοὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ δόγματος ἀνέρχονται εἰς 19,689 049, ἔχοντες 25 773 ἱερεῖς καὶ 18,283 ναούς, 141 σεμινάρια μετὰ 14,432 μαθητῶν.

—Κατὰ στατιστικὴν κατολικοῦ περιοδικοῦ, ἐν Ὁλλανδίᾳ, χώρᾳ κατὰ πλειονότητα κατοίκων προτεσταντικῇ, ἐπι συνόλου κατοίκων 6.000 000 οἱ κατόλικοι ἀνέρχονται εἰς 2 500.000, ἔχοντες ἐνοριακοὺς μὲν ἱερεῖς 5 000, σχολεῖα δ᾽ ἐνοριακὰ 2.000.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τιμοθέου Ἀναστασίου, Τὸ Κυριακόν. Τόμ. Β΄. Ἑρμηνευτικαὶ μελέται καὶ ἠθικαὶ ὁμιλίαι ἐπὶ τῶν Εὐαγγελίων τῶν Κυριακῶν ὅλου τοῦ ἔτους καὶ δώδεκα μεγάλων ἑορτῶν, ἐν Ἀθήναις 1927.—Ὡς προανηγγείλαμεν ἐξεδόθη ἤδη ὁ β΄. τόμος τοῦ Κυριακοῦ τοῦ ἀκαμάτου κήρυκος τοῦ θείου λόγου Σεβ. Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας. Προτάσσεται εἰσαγωγικῶς μελέτη περὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ θείου λόγου, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ λειτουργία καθίσταται ἀτελής, καὶ ὑποδεικνύεται τὸ ἀπαραίτητον καθῆκον παντὸς Ἐπισκόπου καὶ παντὸς μεμορφωμένου κληρικοῦ τοῦ κηρύττειν τακτικῶς τὸν θεῖον λόγον. Ἐφεξῆς παρατίθεται τὸ κείμενον ἑκάστης Εὐαγγελικῆς περικοπῆς, καὶ ἐπακολουθεῖ ἑρμηνεία αὐτοῦ, μεθ᾽ ἣν ὁμιλία σχετικὴ πρὸς τὴν περικοπήν. Τὸ σύστημα τοῦτο καθώρισε πρῶτος ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀστραχανίου καὶ Σταυρουπόλεως Νικηφόρος Θεοτόκης εἰς τὸ κλασσικὸν «Κυριακοδρόμιον». Ἀλλ᾽ ἡ ἑρμηνεία τοῦ κειμένου παρὰ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Καλαβρύτων ἀποτελεῖ «ἑρμηνευτικὴν μελέτην» πρὸς τελείαν διαφώτισιν αὐτοῦ, ὅπου δὲ παρίσταται ἀνάγκη γίνονται καὶ παρεκβάσεις πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ὡς λ.χ. ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς τῆς Κυριακῆς τοῦ Θωμᾶ, εὐθὺς ἐν ἀρχῇ καὶ ἐν ἄλλαις, ἐν αἷς ἐπιλύονται πλεῖστα ζητήματα. Ἐξαιρετικῶς δ᾽ ἔν τισι περικοπαῖς ὡς τῆς Κυριακῆς ιγ΄. τοῦ Λουκᾶ, τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἄλλαις. ἀντὶ ἑρμηνείας παρατίθενται σύντομοι μελέται καὶ παρατηρήσεις. Ὅθεν κατ᾽ ἀνάγκην δὲν ὑπάρχει ὁμοιομορφία ἐν τῷ ἑρμηνευτικῷ μέρει. Τοιαύτη ὁμοιομορφία ὑπάρχει ἐν ταῖς Ὁμιλίαις, ἐν αἷς συνοψίζονται τὰ διδακτικὰ συμπεράσματα ἐξ ἑκάστης περικοπῆς. Ἐκτὸς δὲ τῶν εἰς τὰς Κυριακὰς τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ ἑρμηνευτικῶν μελετῶν καὶ ὁμιλιῶν (σ. 20—458) παρατίθενται τοιαῦται εἰς ἑπτὰ ἐκτάκτους Κυριακὰς (σ. 459 528), ὡσαύτως εἰς εἴκοσι καὶ πέντε ἑορτὰς ἢ ἐκτάκτους περιστάσεις (σ. 529—676) καὶ τέλος συμπληροῦται ὁ τόμος διὰ τεσσάρων Εὐαγγελικῶν μελετῶν περὶ διαφόρων ζητημάτων (σ. 677 - 734). Τοιοῦτο τὸ πλουσιώτατον περιεχόμενον τοῦ τόμου τούτου, οὗτινος ἡ σπουδαιότης καὶ χρησιμότης εἶναι καταφανής, ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν ἡμῶν, καθ᾽ ἣν ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἔχει ἀνάγκην ἐποικοδομητικῶν ἀναγνωσμάτων. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐκτιμήσας τὴν διδακτικὴν χρησιμότητα τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ «Κυριακοῦ» τοῦ Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ.Τιμοθέου διὰ τὰς ἑρμηνευτικὰς ἐν αὐτῷ μελέταις καὶ διὰ τὰς ἐπὶ τῶν Εὐαγγελικῶν περικοπῶν πασῶν τῶν Κυριακῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ πασῶν τῶν μεγάλων Ἑορτῶν διδακτικὰς ὁμιλίας, ἐξέδωκεν ἐγκύκλιον πρὸς πάντας τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «συνιστῶν θερμῶς τὴν παρ᾽ ἑνὸς ἑκάστου ἀπόκτησιν τοῦ χρησιμωτάτου τούτου βιβλίου καὶ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ πρὸς διδασκαλίαν τοῦ λαοῦ εἴτε ὡς βοηθήματος διὰ τὴν παρασκευὴν ὁμιλιῶν, εἴτε καὶ ὡς ἀναγνώσματος κατὰ τὴν ὥραν τοῦ Κοινωνικοῦ, συνιστῶν ἐπίσης ὅπως τὸ βιβλίον ταῦτο ἀποκτήσωσι καί οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπόν».

Η ΕΦΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΝ ΑΡΤΗ ΙΕΡΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Εἰδοποιεῖ ὅτι αἱ εἰσιτήριοι ἐξετάσεις καὶ αἱ ἐγγραφαὶ ἐν τῇ Σχολῇ ἄρχονται τὴν 24 Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. συνεπῶς οἱ ἐγγραφησόμενοι ὀφείλουσι νὰ εὑρίσκωνται ἐν Ἄρτῃ πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης.

Ἐν Ἄρτῃ τῇ 25 Ἰουνίου 1928.

(Ἐκ τῆς Ἐφορείας)

ΑΙ ΠΑΡΑ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΕΝΕΡΓΗΘΕΙΣΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΟΠΑΘΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

Πιναξ Γ΄.

Εἰσφοραὶ Ναῶν, ἐκ δίσκων. Ζωοδόχου Πηγῆς (Λιόπεσι) δρχ. 2.500 ῾Αγ. Τριάδος (Κεραμεικοῦ) 609 ῾Αγ. Κωνσταντίνου (Μάνδρας—᾿Ελευσῖνος) 3600—῾Οσίου Μελετίου 1600, ῾Αγ. Θεοδώρων (Α΄. Νεκροταφείου) 623,70 Κοιμήσεως Θεοτόκου (Κιούρκων) 601,50 ῾Αγ. Γεωργίου (Κερατσινίου) 400 – Μεταμορφώσεως (Κουκουβαούνων) 1140 ῾Αγ. ᾿Ιωάννου(Βουλιαγμένης) 307—῾Αγ. ᾿Ιωάννου (Μαραθῶνος) 300 ῾Αγ. ᾿Αθανασίου (Γραμματικοῦ) 430—῾Αγ. Δημητρίου (Σαλαμῖνος) 350 ῾Αγ. Μηνᾶ (Σαλαμῖνος) 640 ῾Αγ. ᾿Ανδρέου (᾿Ωρωποῦ) 60 Θεοτόκου ῾Οδηγητρίας (᾿Αμαρουσίου) 210 – ῾Αγ. Γεωργίου (Καρύτση) 3075 ***Εἰσφοραὶ ἐκ τῶν Ταμείων τῶν Ναῶν.*** Κοιμήσεως Θεοτόκου (Ρόμβης) 7.000 Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Κιούρκων) 2.000 – Ζ. Πηγῆς (᾿Αγκιστρίου) 300 ῾Αγ. Νικολάου (᾿Αμαρουσίου) 1.000— Μεταμορφώσεως (Πλάκας) 1.000 ῾Αγ. ᾿Αθανασίου (Γραμματικοῦ) 500. Κοιμ. Θεοτόκου (Κυνοσάργους) 500.—῾Αγ. Δημητρίου (Μάζι Μαραθῶνος) 500.—῾Αγίου Κωνσταντίνου Μάνδρας (᾿Ελευσῖνος) 1.100. ῾Ιερ. Ναὸς Χρυσοσπηλαιωτίσσης 5.000 ῾Ιερὸς Ναὸς Εὐαγγελιστρίας (Νέα Λιόσα) 540.

Εἰσφοραὶ ᾿Εφημερίων. ᾿Εμμ. Λιοδόπουλος 100 – ᾿Εφημέριοι ῾Αγ. Κωνσταντίνου (Μάνδρας) 300.—Νικ. Νικολαΐδης 100 ᾿Ιωαν. Ρούσης 100—Σταῦρος ᾿Αποστόλου 100 ᾿Αλέξ. Παπαστάμου 100—Νικ. Λαμπρόπουλος 100—Ν. Πλανᾶς 100.

Εἰσφοραὶ Σωματείων, ᾿Επιτροπῶν καὶ ᾿Ιδιωτῶν. — Δ. Σάλτας Βιβλιοδέτης 300 — Μικρέμποροι Νέας Κοκκινιᾶς διὰ τοῦ Θεοφ. ᾿Επισκόπου Σεβαστείας κ. Γερβασίου 1500 ᾿Ιω. Γκιόκας (ἐξ ᾿Αμερικῆς) 250 ῾Υποεπιτροπὴ ᾿Εράνων Κερατέας 1790—Σύλλογος «῾Αγίας Ζώνης» (Πατησίων) ἐξ ἐράνων ᾿Ενορίας διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Κ. Μπιτζάνη 8.820 Παναγ. ᾿Αλευρομάγειρος, καθηγητὴς ἐν Κοίτῃ Λακεδαίμονος 200 ῾Υποεπιτροπὴ ᾿Αμαρουσίου διὰ τοῦ ᾿Αρχ. ᾿Επιτρόπου 669.

Δικασταὶ Πρωτοδικείου Πειραιῶς Δρ. 2100. ῏Ητοι Χ. Οἰκονόμου (Πρόεδρος) 200. ***Πρωτοδίκαι*** Κλ. Βούκρας καὶ ᾿Αγ. Καρυστινὸς ἀνὰ 200, Πρωτοδίκαι ᾿Α. ᾿Ιγγλέσης, Σ. ᾿Αραπάκης, Ι. Καραγιαννάκης, Κ. Σάγκας, Β. Μακρῆς ᾿Η. ᾿Ελευθεριάδης, ᾿Εμ. Σαουνάτσος. Σ. Καραστάθης, Κ. Σοῦρλος, Α. Βαρβιτσιώτης, Β. Πουρναρᾶς καὶ Κ. Γκολφιμόπουλος, ἀνὰ 100, ***Πάρεδροι*** Λ. ᾿Αθανασιάδης, Ρ. Νικολαΐδης καὶ Ε. Παγορόπουλος ἀνὰ 100.

῾Ολικὸν παρόντος πίνακος	53.125.20
Προηγουμένων πινάκων	326.386.—
Σύνολον Εἰσφορῶν Δρ.	379.511.20

Σημ. ***Τὸ ποσὸν τοῦτο Δρχ. 379 511.20 κατετέθη εἰς τὴν ᾿Εθνικὴν Τράπεζαν ἐπ᾿ ὀνόματι τῆς Κεντρικῆς ᾿Επιτροπῆς πρὸς συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν Κορινθίας.***

ΧΑΙΡΩΝΙΔΕΙΟΝ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

῾Η Πρυτανεία τοῦ ᾿Εθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου

Δηλοῖ ὅτι ἀποφάσει τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς προκηρύσσεται διαγώνισμα ἐκ τοῦ Χαιρωνιδείου κληροδοτήματος ἔχον θέμα τὴν σύνταξιν «πραγματείας περὶ τῆς ῾Ιστορίας καὶ τῶν μεθόδων τῆς Κατηχητικῆς».

α) Τοῦ διαγωνίσματος δικαιοῦνται νὰ μετάσχωσιν ῞Ελληνες Θεολόγοι.

β) ῾Η πραγματεία πρέπει νὰ σύγκειται ἐκ τεσσάρων τοὐλάχιστον τυπογρ. φύλλων σχήματος ὀγδόου.

γ) Τὰ χειρόγραφα αὐτῆς εὐανάγνωστα καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου γεγραμμένα δέον νὰ ἀποσταλῶσι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μετὰ συνημμένου φακέλλου ἐσφραγισμένου καὶ φέροντος ἔνδον μὲν τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως ἔξωθεν δὲ ρητὸν φερόμενον καὶ ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τῆς πραγματείας μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1928.

Τὸ ἔπαθλον τῆς βραβευθησομένης πραγματείας ὡρίσθη εἰς δραχμὰς δεκαπεντακισχιλίας, θὰ ἐκτυπωθῇ δ᾿ αὕτη εἰς ἀντίτυπα 500 δαπάνῃ τοῦ κληροδοτήματος.

᾿Εν ᾿Αθήναις τῇ 21 ᾿Ιουνίου 1928 ῾Ο Πρύτανις

Ν. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ ῾Ηγουμενοσυμβούλιον τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς Γαλατάκη Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις τριάκοντα πέντε (35) ὀκάδων τριχὸς ἐξ αἰγῶν ἐφετεινῆς ἐσοδείας συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν εἴκοσι πέντε (25) κατ᾿ ὀκάν. ῾Η δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δ. Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ ῾Ηγουμενοσυμβουλίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 26 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. ὥρας μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας αὐτῆς ἡμέρας. ᾿Εν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ᾿ ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ ῾Ηγουμενοσυμβούλιον τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς Γαλατάκη Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις δέκα (10) τράγων, δώδεκα (12) αἰγῶν καὶ εἴκοσι πέντε (25) ἐριφίων ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τῶν μὲν τράγων εἰς δραχμὰς τετρακοσίας (400) ἕκαστος, τῶν δὲ αἰγῶν εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) ἑκάστη καὶ τῶν ἐριφίων εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) ἕκαστον ἐκποιουμένων ὁμοῦ εἰς δραχμὰς δέκα χιλιάδας ἑπτακοσίας πεντήκοντα (10750) ἢ καὶ χωριστὰ ἕκαστον εἶδος συμφώνως ὅροις συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. ῾Η δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δ. Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ ῾Ηγουμενοσυμβουλίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 26 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας ᾿Εν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως τῆς δημοπρασίας ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ᾿ ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ ῾Ηγ)λιον τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς ῾Αγίου Μηνᾶ Χίου, ἐκθέττει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 1) ἕνα οἰκίσκον ἐν θέσει «Γύρος» τῆς Κοινότητος Νεοχωρίου καὶ 2) τὴν τετραετῆ μίσθωσιν δώδεκα χωραφίων κειμένων εἰς διαφόρους θέσεις ἀναφερομένας ἐν τῇ ἀπὸ 23 ᾿Ιουλίου 1928 προκηρύξει τοῦ ῾Ηγ)λίου, ἐν ᾗ περιέχονται οἱ ὅροι τῆς ἐνεργηθησομένης δημοπρασίας καὶ ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν προσερχόμενοι εἴτε εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Γενικοῦ ᾿Εκκλησιαστικοῦ Ταμείου, εἴτε εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ῾Ιερᾶς Μονῆς ῾Η δημοπρασία διεξαχθήσεται τὴν 26ην Αὐγούστου ἐ. ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π.μ. ἐν Νεοχωρίῳ τῆς Χίου καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνώπιον τοῦ ῾Ηγ)λίου καὶ τοῦ Συμβολαιογράφου Χίου ᾿Επαμ Βασιλειάδου. ᾿Εν ᾿Αθήναις τῇ 3 Αὐγούστου 1928.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται τὴν 5ην Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1928 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 1)2 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ Δημοπρασιῶν Κοινότητος Δαυλείας οἱ ἐν θέσει «Δεκάνι» περιφερείας ἁγ. Βλασίου ἐκ 18 περίπου στρεμ. ἀγροὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Μονῆς πρὸς 5ετῆ ἐνοικίασιν ἀρχομένην ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1928 καὶ λήγουσαν τὴν 1ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1933. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαιρωνείας Ἁρμοδ. Δηλαμάγκα ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ἓξ (6) τράγοι καὶ εἴκοσιν (20) αἶγες, ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος, συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης, καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τῶν μὲν τράγων δραχμαὶ τριακόσιαι πεντήκοντα (350) ἕκαστος, τῶν δὲ αἰγῶν δραχμαὶ διακόσιαι (200) ἑκάστη, ὅλαι δὲ ὁμοῦ δραχμαὶ ἓξ χιλιάδες ἑκατὸν 6.100). Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχ. Δ. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐν Λίμνῃ, καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ ἔ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. μέχρι τῆς 12 τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου, ἢ μείζονος προσφορᾶς, μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτης θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακήν, ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως, δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἐκποίησις τριάκοντα [30] ὀκάδων τριχὸς περυσινῆς ἐσοδείας καὶ πεντήκοντα πέντε [55] ὀκάδων ὁμοίας ἐφετεινῆς ἐσοδείας ἐξ αἰγῶν, συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους τῆς σχετικῆς συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν δέκα πέντε [15] κατ' ὀκᾶν διὰ τὰ τῆς περυσινῆς ἐσοδείας, καὶ δέκα ὀκτὼ [18] κατ' ὀκᾶν διὰ τὰ τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δ. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ, καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν, τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ. ἔ ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης π. μ μέχρι τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας Ἐν περιπτώσει δὲ μείζονος προσφορᾶς ἢ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακήν, ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίας Λαύρας Διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς μὲν ἐνοικιάσεως οἱ ἐν θέσει Ἀχούργια ξηρικοὶ ἀγροὶ οἱ πέριξ τῆς πρώην Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἀθανασίου τοιοῦτοι ὡς καὶ ὁ ἐν θέσει Ἀμπελικῇ. Ὑδρόμυλος εἰς μονοετῆ δὲ ἐνοικίασιν τὰ νοβελιακὰ δικαιώματα ἐκ σταφιδαμπέλων, ἀγρῶν κ. λ. π. ἐν τοῖς τέως Δήμοις Βουρῶν καὶ Καραθίδος καὶ Καμαρῶν Αἰγίου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 5ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην—12ην π. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐνώπιον τῶν Συμβολαιογράφων ἐν Καλαβρ. Παν. Καλαντζῆ, ἐν Αἰγίῳ Χρίστου Κεφαλοπούλου καὶ ἐν Μαζεΐκοις Φωκ. Κατσίνη. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται εἰς εἶδος σίτου διὰ μὲν τοὺς ἐν θέσει Ἀχούργια ἀγροὺς ὀκάδας 500 ὁλικῶς, διὰ τοὺς πέριξ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου εἰς ὀκάδας σίτου 20—30 καθ' ὃ ἔτος σπείρονται κατὰ στρέμμα διὰ τὸν Ὑδρόμυλον 5,000 δραχμὰς ἐτησίως, διὰ δὲ τὰ νοβελιακὰ δικαιώματα τὰ μὲν ἐν τῷ τέως Δήμῳ Βουρῶν καὶ Κραθίδος δραχμὰς 4,000 τὰ δὲ ἐν Καμάραις Αἰγίου δραχμὰς 2,000. Ὅροι συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εὑρίσκονται παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν δημοπρασιῶν Συμβολαιογράφοις.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταтάρνης προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν, ἐνεργηθησομένην ἐν Κερασόβῳ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Ἀγραίων παρουσίᾳ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ ἡγουμ λίου τῆς Μονῆς, τὴν 12ην Αὐγούστου ἐ. ἔτους ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 12ης ὥρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἡ τριετὴς ἐνοικίασις τοῦ χειμεριναθερινοῦ λειβαδίου τῆς Μονῆς καλουμένου «Μετόχι Βαρφές» ὑπὸ τὰ γνωστὰ αὐτοῦ ὅρια καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 103 προκηρύξεως ἡμῶν ἧς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σίφνῳ Ἱερᾶς Μονῆς Βρύσεως διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ κάτωθι κτήματα. 1] Ἀγρόκηπος Προφήτου Ἠλιοὺ εἰς θέσιν Κουρτσούδη. 2] Ἀγρὸς Ἀράδες Μύλων. 3] Ζωόμανδρα Μαρουδῆ 4] Ἀγρὸς εἰς θέσιν Χαλακιές. 5] Θύμια Θόλου. 6] Μονιάσματα εἰς Τρούλλους Φάρου καὶ Ζωόμανδρα Κομμάτια Θεκλιές. 7] Κομμάτι Θόλου. 8] Σφυνάκη Φυρόγεια. 9] Βαγιὲς Φυρόγεια. 10] Κομμάτι Κυπαρίσση. 11] Νησὶς Κυπριανῆς Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 29ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Σίφνου κ. Ἀλεξάνδρου Μανωλοπούλου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Ὅθεν οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὅρων ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μονῆς Ἅπαντα τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουσι τὸν τελευταῖον πλειοδότην.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Φιωνεῷ Ἱερᾶς Μονῆς «ὁ Ἅγιος Γεώργιος» διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς ἐκποίησιν 1500 ὀκάδες κριθῆ, 500 ὀκάδες σῖτος καὶ 100 ὀκάδες βῖκος, γεννησομένης τῆς δημοπρασίας τὴν 26ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 4ην—6ην μ. μ. ἐν Γιούρᾳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμ)φου Φενεοῦ Εὐαγ. Φούγια ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως ἡμῶν, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ὡς πρώτην προσφορὰν ὁρίζομεν διὰ μὲν τὴν κριθὴν καὶ τὸν βῖκον δραχ. 4 κατ' ὀκᾶν, διὰ δὲ τὸν σῖτον δραχ. 6 κατ' ὀκᾶν.

Τὸ Ἡγουμ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζερμαστῆς διακηρύττει ὅτι δοθείσης μείζονος προσφορᾶς ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐνεργηθείσης δημοπρασίας διὰ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ βαλανιδοκάρπου τοῦ εὑρισκομένου ἐν θέσει Λάγιο, ἐπαναλαμβάνεται ἡ δημοπρασία τὴν 12 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. ἐν Γυθείῳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου κ. Θ. Λιακάκου συμφώνως τοῖς ὅροις καὶ ἀρχικῆς αὐτοῦ διακηρύξεως.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λειμῶνος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὰς αἶγας αὐτῆς ἀνερχομένας εἰς ἐνενήκοντα. Ἡ δημοπρασία θὰ γείνῃ ἐν Καλονῇ, ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τῇ 12ῃ Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 5ῃ ἕως 6ῃ μ. μ. ἐνώπιον τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Μητροπολίτου Μηθύμνης καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Καλλονῆς

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίου Νικάνορος προκηρύσσει ὅτι: Ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως 2 βοῦς καὶ 7 ἀγελάδας τῆς Μονῆς. Τὰ ἐκποιούμενα ἐκτεθήσονται εἰς θέαν ἐν τῇ προσεχεῖ «Βέντζι παζάρι», ἡ δὲ δημοπρασία γενήσεται ἐν Κοζάνῃ τῇ 6ῃ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου ἡμέρᾳ Πέμπτῃ καὶ ὥρᾳ 10—12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῆς δημοπρασίας, ἔξωθι τοῦ καφφενείου Ἰ. Τσιτσεκλῆ, ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Κοζάνης Δημ. Πράσσου, καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἐ. ἔ. διακηρύξεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἧς ἀντίγραφον παρὰ τῷ διαληφθέντι συμβολαιογράφῳ, ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 – Ἀθῆναι